Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

►**B**

TARYBOS SPRENDIMAS

2000 m. gruodžio 22 d.

keičiantis 1978 m. balandžio 4 d. sprendimą dėl tam tikrų rekomendacijų taikymo oficialiai remiamam eksporto kreditavimui

(2001/76/EB)

(OL L 32, 2.2.2001, p. 1)

iš dalies keičiamas:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
►**M1**	Tarybos sprendimas 2002/634/EB, 2002 m. liepos 22 d.	L 206	16	3.8.2002

iš dalies keičiamas:

►**A1**	Aktas dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo sąlygų ir sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų	L 236	33	23.9.2003

▼B

TARYBOS SPRENDIMAS

2000 m. gruodžio 22 d.

keičiantis 1978 m. balandžio 4 d. sprendimą dėl tam tikrų rekomendacijų taikymo oficialiai remiamam eksporto kreditavimui

(2001/76/EB)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 133 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) Bendrija yra OECD susitarimo dėl rekomendacijų oficialiai remiamam eksporto kreditavimui (toliau – Susitarimas) šalis.

(2) Šis Susitarimas yra 1978 m. balandžio 4 d. Tarybos sprendimo, pratęsto Sprendimu 93/112/EEB ([1]), su paskutiniais pakeitimais, padarytais Sprendimu 97/530/EB ([2]), dalykas.

(3) Susitarimo dalyvės surašė naują bendrą tekstą, apimantį visus po Susitarimo papildymo, kuris įsigaliojo Sprendimu 93/112/EEB, jų patvirtintus pakeitimus.

(4) Priimdama Sprendimu 97/530/EB padarytus Susitarimo pakeitimus ir papildymus, Bendrija, *inter alia,* pritarė Susitarimo dalyvių principiniam pareiškimui, kuriame jos išreiškė savo ketinimą ištirti pagrindinius principus, siekdamos konvergencijos tarp eksporto kredito priemokų.

(5) Susitarimo dalyvės sudarė keletą papildomų pagrindinių principų, apimančių minimalių normų, susijusių su priemokomis, taikomomis oficialiai remiamam eksporto kreditavimui, nustatymą atsižvelgiant į politinę ir šalies riziką; tie pagrindiniai principai buvo įtraukti į naują bendrą Susitarimo tekstą tokiu būdu ir pavidalu, kurie atitinka Susitarimą.

(6) Todėl 1978 m. balandžio 4 d. sprendimo priede esantį tekstą reikia pakeisti bendru Susitarimo tekstu; dėl to tą sprendimą ir Sprendimus 93/112/EEB bei 97/530/EB reikia panaikinti.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Prie šio sprendimo pridedamame Susitarime esančios rekomendacijos taikomos Bendrijoje.

2 straipsnis

1978 m. balandžio 4 d. sprendimą ir jo priedą pakeičia šis sprendimas ir jo priedas.

Dėl to 1978 m. balandžio 4 d. sprendimas ir Sprendimai 93/112/EEB bei 97/530/EB panaikinami.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

([1]) OL L 44, 1993 2 22, p. 1.
([2]) OL L 216, 1997 8 8, p. 77.

▼B

PRIEDAS

(VERTIMAS)

SUSITARIMAS DĖL REKOMENDACIJŲ OFICIALIAI REMIAMAM EKSPORTO KREDITAVIMUI

TURINYS

ĮŽANGA… ……

I SKYRIUS: SUSITARIMO TAIKYMO SRITIS… ……

1. Dalyvavimas… ……

2. Taikymo sritis… ……

3. Specialus taikymas sektoriams ir išimtys… ……

4. Patikslinimas… ……

5. Pasitraukimas… ……

6. Kontrolė… ……

II SKYRIUS: EKSPORTO KREDITAVIMO NUOSTATOS… ……

7. Grynųjų pinigų mokėjimai… ……

8. Grąžinimo terminai… ……

9. Kredito pradžia… ……

10. Maksimalus grąžinimo terminas… ……

11. Ypatingi terminai jėgainėms, kurios nėra atominės elektrinės… ……

12. Šalių klasifikavimas maksimaliems grąžinimo terminams… ……

13. Pagrindinės kredito sumos grąžinimas… ……

14. Palūkanų mokėjimas… ……

15. Minimalios palūkanų normos… ……

16. CIRR nustatymas… ……

17. CIRR taikymas… ……

18. Kosmetinės palūkanų normos… ……

19. Oficiali parama kosmetinėms palūkanų normoms… ……

20. Minimali priemoka… ……

21. Šalies rizikos klasifikavimo metodika… ……

22. Minimalios priemokų normos… ……

23. Susijusios sąlygos… ……

24. Priemokos grįžtamojo ryšio instrumentai… ……

25. Vietinės išlaidos… ……

26. Eksporto kreditavimo galiojimo laikotarpis… ……

27. Įsipareigojimas dėl išlygų netaikymo eksporto kreditavimui… ……

▼B

28. Veiksmai išvengti nuostolių ar sumažinti juos iki minimumo… ……

29. Suderinimas… ……

III SKYRIUS: SU PREKYBA SUSIJUSIOS PAGALBOS NUOSTATOS… ……

30. Bendrieji sąlygotosios pagalbos principai… ……

31. Sąlygotosios pagalbos apibrėžimas… ……

32. Sąlygotosios pagalbos pavidalai… ……

33. Susietas finansavimas… ……

34. Šalies tinkamumas gauti sąlygotąją pagalbą… ……

35. Projekto tinkamumas gauti sąlygotąją pagalbą… ……

36. Tinkamumo taisyklių išimtys… ……

37. Sąlygotosios pagalbos lengvatų dalies apibrėžimas… ……

38. Sąlygotosios pagalbos lengvatų dalies skaičiavimas… ……

39. Sąlygotosios pagalbos galiojimo laikotarpis… ……

40. Įsipareigojimas dėl išlygų netaikymo sąlygotajai pagalbai… ……

41. Suderinimas… ……

IV SKYRIUS: VEIKIMO TVARKA… ……

1 skirsnis: Bendrosios eksporto kreditavimo ir su prekyba susijusios pagalbos nuostatos… ……

42. Įsipareigojimas… ……

43. Tvirtas įsipareigojimas… ……

44. Atsakymų laikotarpis… ……

45. Tipinė visų pranešimų forma… ……

46. Informacija apie oficialią paramą… ……

2 skirsnis: Pranešimų apie eksporto kreditavimus tvarka… ……

47. Išimtys: išankstinis pranešimas su aptarimu… ……

48. Leistinos išimtys: išankstinis pranešimas su aptarimu… ……

49. Leistinos išimtys: išankstinis pranešimas be aptarimo… ……

50. Išimčių suderinimas… ……

51. Leistinų išimčių suderinimas… ……

52. Nepraneštų neatitinkančių terminų ir sąlygų suderinimas… ……

53. Terminų ir sąlygų, pasiūlytų šalies, kuri nėra dalyvė, suderinimas… ……

3 skirsnis: Pranešimų tvarka su prekyba susijusiai pagalbai… ……

54. Išimtys: išankstinis pranešimas aptarus… ……

55. Išankstinis pranešimas… ……

56. Skubus pranešimas… ……

▼B

57. Nesąlygotosios pagalbos išimtys… ……

58. Techninės pagalbos ir mažų projektų išimtys… ……

59. Sąlygotasis pagalbos statusas… ……

60. Išankstinis pranešimų suderinimas… ……

61. Skubių pranešimų suderinimas… ……

4 skirsnis: Su prekyba susijusios pagalbos konsultacijų tvarka… ……

62. Konsultacijų tikslas… ……

63. Konsultacijų apimtis ir laikas… ……

64. Konsultacijų dėl didelių projektų tvarka… ……

65. Konsultacijų rezultatai… ……

5 skirsnis: Keitimosi informacija apie eksporto kreditus ir su prekyba susijusią pagalbą tvarka… ……

66. Ryšių vietos… ……

67. Užklausimų sritis… ……

68. Atsakymų sritis… ……

69. Privačios konsultacijos… ……

70. Bendrosios linijos… ……

71. Bendrųjų linijų tvarka ir forma… ……

72. Atsakymai į bendrosios linijos pasiūlymus… ……

73. Bendrųjų linijų priėmimas… ……

74. Nesutarimas dėl bendrųjų linijų… ……

75. Bendrosios linijos įsigaliojimo diena… ……

76. Bendrųjų linijų galiojimas… ……

77. Nukrypimas nuo bendrosios linijos… ……

6 skirsnis: Operatyvinės minimalių palūkanų normų (CIRR) perdavimo nuostatos… ..

78. Minimalių palūkanų normų perdavimas… ……

79. Palūkanų normų taikymo įsigaliojimo diena… ……

80. Skubūs palūkanų normų pakeitimai… ……

7 skirsnis: Operatyvinės keitimosi informacija apie priemokas nuostatos… ……

81. Elektroninis keitimasis informacija (EEI) apie priemokas… ……

8 skirsnis: Patikslinimai… ……

82. Metinis patikslinimas… ……

83. Minimalių palūkanų normų patikslinimas… ……

84. Minimalių priemokų normų patikslinimas ir susiję klausimai… ……

V SKYRIUS: ATEITIES DARBAS… ……

▼B

85. Visuotinis sąlygotumo panaikinimas… ……

86. Rinkos langai… ……

87. Sektoriai… ……

88. Aiškinimo skirtumai… ……

I PRIEDAS: SEKTORINIS SUSITARIMAS DĖL EKSPORTO KREDITAVIMO LAIVAMS… ……

II PRIEDAS: SEKTORINIS SUSITARIMAS DĖL EKSPORTO KREDITAVIMO ATOMINĖMS ELEKTRINĖMS… ……

III PRIEDAS: SEKTORINIS SUSITARIMAS DĖL EKSPORTO KREDITAVIMO CIVILINIAMS ORLAIVIAMS… ……

PRIEDAS: APIBŪDINANTIS SĄRAŠAS… ……

IV PRIEDAS: TIPINĖ PRANEŠIMŲ FORMA… ……

V PRIEDAS: TIPINĖ PRANEŠIMŲ APIE LEISTINAS IŠIMTIS MINIMALIOMS PRIEMOKŲ NORMOMS FORMA… ……

VI PRIEDAS: PLĖTROS KOKYBĖS KONTROLINIS SĄRAŠAS… ……

VII PRIEDAS: ELEKTRONINIS KEITIMASIS INFORMACIJA (EEI)… ……

▼B

ĮŽANGA

Tikslas ir taikymas

Pagrindinis Susitarimo dėl rekomendacijų oficialiai remiamam eksporto kreditavimui, toliau šiame dokumente vadinamo Susitarimu, tikslas yra sudaryti oficialiai remiamam eksporto kreditavimui organizuoto naudojimo sistemą.

Susitarimu siekiama skatinti konkurenciją tarp eksportuojančių valstybių, esančių OECD narėmis, kurios svarbesnis pagrindas yra eksportuojamų prekių ir paslaugų kokybė bei kaina, negu palankiausios oficialiai remiamos sąlygos.

Susitarimas taikomas oficialiai remiamam eksporto kreditavimui, kurio grąžinimo terminas yra dveji arba daugiau metų, susijusiam su prekių ir (arba) paslaugų eksportu arba su finansine nuoma, t. y. nuomos sutartimi, kuri iš tikrųjų yra lygiavertė pardavimo sutarčiai. Susitarimas taip pat nagrinėja aplinkybes, kuriomis gali būti teikiama oficiali parama su prekyba susijusios sąlygotosios arba iš dalies sąlygotosios pagalbos (toliau – sąlygotoji pagalba), pavidalu ir (arba) derinama su oficialiai remiamu eksporto kreditavimu.

„Oficiali parama” ([1]) gali būti teikiama tiesioginio kreditavimo/finansavimo, refinansavimo, palūkanų normų subsidijų, finansinės pagalbos (kreditų ir subsidijų), eksporto kreditų draudimo ir garantijų pavidalu. Tiesioginiai kreditai/finansavimas, refinansavimas ir palūkanų normų subsidijos vadinamos oficialia finansine parama.

Susitarime yra nustatyti eksporto kreditavimo, kuriam teikiama oficiali parama, sąlygų apribojimai. Tokie apribojimai apima minimalias priemokų normas, minimalius grynųjų pinigų mokėjimus, kuriuos reikia atlikti kredito pradžioje arba iki jos, maksimalius grąžinimo terminus ir minimalias palūkanų normas, kurioms taikoma oficiali finansinė parama. Sąlygotosios pagalbos teikimas taip pat ribojamas. Pagaliau Susitarime yra nustatyta apribojimų išlygų ir galimų išimčių tvarka, taip pat skubių ir išankstinių pranešimų, konsultacijų, keitimosi informacija ir patikslinimo tvarka.

Susitarimas netaikomas karo technikai ir pagrindinėms žemės ūkio prekėms. Ypatingos rekomendacijos taikomos laivams, atominėms elektrinėms ir orlaiviams.

Palankiausios sąlygos

Susitarime yra nustatyti palankiausi grąžinimo terminai ir sąlygos, kurias galima remti. Visos dalyvės pripažįsta, kad yra pavojus, jog laikui bėgant šie maksimalūs grąžinimo terminai ir sąlygos gali būti pradėti laikyti įprasta tvarka. Todėl jos įsipareigoja imtis būtinų veiksmų neleisti, kad šis pavojus taptų realus.

Tradiciškai tam tikriems prekybos ar pramonės sektoriams galėjo būti taikomi mažiau palankūs grąžinimo terminai ir sąlygos negu maksimalūs, kuriuos leidžia šis Susitarimas. Dalyvės toliau laikosi tokių įprastų terminų ir sąlygų bei daro viską, ką gali, kad palaikytų įprastus kredito terminus ir sąlygas.

Statusas

OECD sistemoje parengtas Susitarimas buvo sudarytas 1978 m. balandžio mėnesį, susitarus jo dalyvėms. Šis Susitarimas yra jo dalyvių „džentelmeniškas susitarimas”. Susitarimas nėra OECD aktas, nors jam teikiama administracinė OECD sekretoriato (sekretoriatas) parama.

([1]) Žr. 88 straipsnį (Ateities darbas).

▼B

I SKYRIUS

SUSITARIMO TAIKYMO SRITIS

1. DALYVAVIMAS

►A1 a) Susitarimo dalyviai: Australija, Kanada, Europos bendrija (į kurią įeina šios šalys: Austrija, Belgija, Kipras, Čekija, Danija, Estija, Suomija, Prancūzija, Vokietija, Graikija, Vengrija, Airija, Italija, Latvija, Lietuva, Liuksemburgas, Malta, Nyderlandai, Lenkija, Portugalija, Slovakija, Slovėnija, Ispanija, Švedija, Jungtinė Karalystė), Japonija, Korėja, Naujoji Zelandija, Norvegija, Šveicarija ir Jungtinės Valstijos; ◄

b) Dalyvės susitaria laikytis Susitarimo sąlygų ir jas taikyti. Kitos šias rekomendacijas norinčios taikyti valstybės gali tapti dalyvėmis, gavusios išankstinį dabartinių dalyvių kvietimą.

2. TAIKYMO SRITIS

Susitarimas taikomas visai oficialiai prekių ir (arba) paslaugų eksporto paramai ir finansinei nuomai, kurios grąžinimo terminai (kaip apibrėžta 8 straipsnyje) yra dveji ar daugiau metų. Šitai nepriklauso nuo to, ar oficiali eksporto kreditavimo parama teikiama tiesioginio kreditavimo/finansavimo, refinansavimo, palūkanų normų subsidijų, garantijų ar draudimo būdu. Susitarimas taip pat taikomas sąlygotosios pagalbos pavidalu teikiamai oficialiai paramai.

3. SPECIALUS TAIKYMAS SEKTORIAMS IR IŠIMTYS

Dalyvės taiko specialias rekomendacijas šiems sektoriams:

►M1 a) Laivai

Šis susitarimas taikomas tiems laivams, kuriems netaikomas Sektorinis susitarimas dėl eksporto kreditų laivams, priimtas Susitarimo dalyvių kaip Susitarimo priedas (I priedas). Sektorinio susitarimo dėl eksporto kreditų laivams dalyvėms Susitarimas taikomas laivams, kuriems taikomas Sektorinis susitarimas, išskyrus atvejus, kai Sektorinis susitarimas numato atitinkamą Susitarimo papildymą; šiuo atveju galioja Sektorinis susitarimas. ◄

b) Atominėms elektrinėms

Taikomas šis Susitarimas, išskyrus tais atvejais, kai yra atitinkama nuostata Sektoriniame susitarime dėl eksporto kreditavimo atominėms elektrinėms (II priedas), kuri papildo šį Susitarimą, taikomas Sektorinis susitarimas. Susitarimas taikomas oficialiai paramai, teikiamai baigiant eksploatuoti atominę elektrinę, t. y. ją uždarant arba išmontuojant.

c) Orlaiviams

Taikomas šis Susitarimas, išskyrus tais atvejais, jei yra atitinkama nuostata Sektoriniame susitarime dėl eksporto kreditavimo civiliniams orlaiviams (III priedas), kuri papildo šį Susitarimą, taikomas Sektorinis susitarimas.

d) Išimtys

Šis Susitarimas netaikomas oficialiai paramai, susijusiai su tokiu eksportu:

— karine technika arba

— pagrindinėmis žemės ūkio prekėmis.

4. PATIKSLINIMAS

Dalyvės mažiausiai kartą per metus patikslina Susitarimo veikimą. Susitarimo nuostatos gali būti keičiamos jas patikslinant, kaip nustatyta 82, 83 ir 84 straipsniuose.

▼B

5. PASITRAUKIMAS

Susitarimas yra neterminuotas, bet, nežiūrint to, kiekviena dalyvė gali pasitraukti apie tai raštu pranešdama kitoms dalyvėms greitomis ryšio priemonėmis, pvz., OECD tiesiogine informacine sistema (OLIS), teleksu, telefaksu. Pasitraukimas įsigalioja po šešiasdešimties dienų nuo tos dienos, kai dalyvės gauna tokį pranešimą.

6. KONTROLĖ

Sekretoriatas kontroliuoja šio Susitarimo įgyvendinimą.

II SKYRIUS

EKSPORTO KREDITAVIMO NUOSTATOS

7. GRYNŲJŲ PINIGŲ MOKĖJIMAI

a) Dalyvės reikalauja, kad oficialios paramos objektu esančių prekių ir paslaugų pirkėjai atliktų mažiausiai 15 procentų eksporto sutarties vertės grynųjų pinigų mokėjimus kreditavimo pradžioje arba iki jos, kaip apibrėžta 9 straipsnyje.

b) Eksporto sutarties vertė yra visa suma, kurią turi sumokėti eksportuojamų prekių ir (arba) paslaugų pirkėjas arba kurią reikia sumokėti jo vardu, t. y. išskyrus 25 straipsnyje apibrėžtas vietines išlaidas, taip pat ir palūkanas. Nuomos atveju į šią vertę neįtraukiama palūkanoms lygiavertė nuomos mokesčio dalis.

c) Oficiali parama tokiems grynųjų pinigų mokėjimams gali būti teikiama tik kaip draudimas ir garantijos, t. y. grynasis draudimas nuo įprastų rizikų iki kredito suteikimo.

d) Norint apskaičiuoti grynųjų pinigų mokėjimus, eksporto sutarties vertę galima proporcingai sumažinti, jei sandoris apima trečiosios šalies prekes ir paslaugas, kurioms neteikiama oficiali parama.

e) Pasiliktieji mokėjimai, mokami po kredito pradžios, nelaikomi grynųjų pinigų mokėjimais šiame kontekste.

8. GRĄŽINIMO TERMINAI

Grąžinimo terminas yra laikotarpis, kuris prasideda nuo 9 straipsnyje apibrėžtos kredito pradžios ir baigiasi sutartinę paskutinio mokėjimo dieną.

9. KREDITO PRADŽIA

Šiame Susitarime „kredito pradžios” apibrėžimas grindžiamas Berno Sąjungos pateiktu šios sąvokos apibrėžimu:

a) sutarties dėl pagrindinių prekių, susidedančių iš atskirų dalių, kurias pačias galima naudoti (pvz., garvežiai), pardavimo atveju kredito pradžia yra numanoma data arba tikroji diena, kai pirkėjas fiziškai pradeda valdyti prekes savo šalyje;

b) sutarties dėl pagrindinių priemonių visai įmonei ar gamykloms, kai tiekėjas nėra atsakingas už jų atidavimą eksploatuoti, pardavimo atveju kredito pradžia yra ta diena, kai pirkėjas turi fiziškai pradėti valdyti visus pagal sutartį pateiktus įrenginius (išskyrus atsargines dalis);

c) statybos sutarties atveju, jei rangovas nėra atsakingas už atidavimą eksploatuoti, kredito pradžia yra ta diena, kai baigiama statyba;

d) tuo atveju kai yra sutartis, pagal kurią tiekėjas ar rangovas yra atsakingas už gamyklos atidavimą eksploatuoti, kredito pradžia yra ta diena, kurią atliekami išankstiniai bandymai užbaigus įrengimą ar statybą, siekiant įsitikinti, kad gamyklą galima eksploatuoti. Šitai galioja nepaisant to, ar ji perduodama ar neperduodama pirkėjui tuo metu pagal sutarties sąlygas, ir neatsižvelgiant į visus likusius įsipareigojimus, kurių tiekėjas ar rangovas gali turėti (pvz., garantuoti jos efektyvų veikimą ar mokyti vietos personalą);

▼B

e) b–d punktų atveju, jei sutartis apima atskirą individualių projekto dalių vykdymą, kredito pradžios data yra kiekvienos atskiros dalies pradžios diena arba tų pradžių numanoma data, arba, jei su tiekėju sudaryta sutartis ne visam projektui, bet esminei jo daliai, kredito pradžia gali būti ta data, kuri tinka visam projektui.

10. MAKSIMALUS GRĄŽINIMO TERMINAS

Maksimalus grąžinimo terminas kinta pagal paskirties šalies klasifikaciją, nustatytą remiantis 12 straipsnio kriterijais.

a) I kategorijos šalims maksimalus grąžinimo terminas yra penkeri metai, esant galimybei susitarti dėl aštuonerių su puse metų, jei laikomasi 49 straipsnyje nustatytos išankstinių pranešimų tvarkos.

b) II kategorijos šalims maksimalus grąžinimo terminas yra dešimt metų.

c) Oficiali parama neteikiama, jei aiškiai įrodyta, kad sutartis sudaryta su pirkėju valstybėje, kuri nėra galutinės prekių paskirties šalis, išimtinai palankesniems grąžinimo terminams gauti.

d) Jei sutartis apima daugiau negu vieną paskirties šalį, dalyvės turi siekti sudaryti bendrąją liniją 71 ir 77 straipsniuose nustatyta tvarka, kad susitartų dėl atitinkamų terminų.

11. YPATINGI TERMINAI JĖGAINĖMS, KURIOS NĖRA ATOMINĖS ELEKTRINĖS

a) Ne atominėms jėgainėms maksimalus grąžinimo terminas yra dvylika metų. Jei dalyvė ketina remti ilgesnį kaip penkerių metų grąžinimo terminą I kategorijos šalims arba ilgesnį kaip dešimties metų grąžinimo terminą II kategorijos šalims, ta dalyvė iš anksto apie tai praneša 49 straipsnyje nustatyta tvarka.

b) Ne atominės jėgainės yra visos jėgainės ar jų dalys, deginančios ne atominį kurą; jos apima visus blokus, įrenginius, medžiagas ir paslaugas (įskaitant personalo mokymą), tiesiogiai būtinas tokių ne atominių jėgainių statybai ir atidavimui eksploatuoti. Jos neapima dalykų, už kuriuos paprastai atsako pirkėjas, pvz., išlaidų, susijusių su žemės parengimu, keliais, statybų miesteliais, elektros linijomis, skirstymo stotimis ir vandens tiekimu, taip pat išlaidomis, atsirandančiomis dėl oficialių patvirtinimo procedūrų (pvz., leidimai aikštelėms, statybos leidimai, leidimai pakrauti kurą) pirkėjo šalyje.

12. ŠALIŲ KLASIFIKAVIMAS MAKSIMALIEMS GRĄŽINIMO TERMINAMS

a) I kategorijos šalys yra tos, kurios įtrauktos į Pasaulio banko gradacijos sąrašą ([1]). Visos kitos šalys yra II kategorijos. Pasaulio banko gradacija patikslinama kiekvienais metais. Šalies kategorija pakeičiama tik tada, jei jos Pasaulio banko nustatyta kategorija nekinta dvejus metus iš eilės.

b) Klasifikuojant šalis, taikomi tokie veiklos kriterijai ir būdai:

1) klasifikavimas šiam Susitarimui nustatomas pagal BNP vienam gyventojui, apskaičiuotą Pasaulio banko siekiant sudaryti besiskolinančių šalių Pasaulio banko klasifikaciją;

2) tais atvejais, kai Pasaulio bankas neturi pakankamai informacijos, kad paskelbtų duomenis apie BNP vienam gyventojui, Pasaulio banko prašoma apskaičiuoti, ar aptariamosios šalies BNP vienam gyventojui viršija dabartinę ribą, ar yra žemiau jos. Ta šalis klasifikuojama pagal šį skaičiavimą, nebent dalyvės nuspręstų elgtis kitaip;

3) jei šalies klasifikacija pakeičiama pagal 12 straipsnio a punktą, toks pakeitimas įsigalioja praėjus dviem savaitėm nuo tos dienos, kai sekretoriatas visoms dalyvėms išsiuntinėja Pasaulio banko išvadas pagal nurodytus duomenis;

([1]) Pavyzdžiui, pagal 1996 m. duomenis tai tos šalys, kurių BNP vienam gyventojui viršija 5 435 USD.

▼B

4) tais atvejais, kai Pasaulio bankas patikslina skaičius, tokio patikslinimo nepaisoma Susitarimo atžvilgiu. Tačiau šalies klasifikaciją galima pakeisti bendrosios linijos būdu, o dalyvės pritartų pakeitimui dėl klaidingų ir praleistų skaičių, nustatytų vėliau tais pačiais kalendoriniais metais, kuriais sekretoriatas tuos skaičius išplatino pirmą kartą.

13. PAGRINDINĖS KREDITO SUMOS GRĄŽINIMAS

a) Pagrindinė eksporto kredito suma paprastai grąžinama lygiomis ir pastoviomis dalimis ne rečiau kaip kas šeši mėnesiai, pirmąją įmoką sumokant ne vėliau kaip po šešių mėnesių nuo kredito pradžios.

b) Nuomos atvejais tokią grąžinimo tvarką galima taikyti tik pagrindinei kredito sumai arba pagrindinei sumai kartu su palūkanomis.

c) Jei dalyvė neketina laikytis šios tvarkos, ji turi apie tai pranešti iš anksto pagal 49 straipsnį.

14. PALŪKANŲ MOKĖJIMAS

a) Paprastai palūkanos nekapitalizuojamos grąžinimo laikotarpiu, bet jos mokėtinos ne rečiau kaip kas šeši mėnesiai, pirmąją įmoką sumokant ne vėliau kaip po šešių mėnesių nuo kredito pradžios.

b) Jei dalyvė neketina laikytis šios tvarkos, ji turi apie tai pranešti iš anksto pagal 49 straipsnį.

c) Į palūkanas neįeina:

— visi įmokų ar kitų mokesčių mokėjimai, skirti apdrausti ar garantuoti tiekėjų arba finansinius kreditus. Jei oficiali parama teikiama tiesioginio kreditavimo/finansavimo ar refinansavimo pavidalu, tokią įmoką galima pridėti prie nominaliosios palūkanų normos vertės arba mokėti kaip atskirą mokestį; dalyvėms abi šios dalys turi būti tiksliai apibrėžtos atskirai,

— visi kiti su eksporto kreditu susiję mokėjimai, tokie kaip bankų mokesčiai ar komisiniai, išskyrus metinius ar pusmetinius bankų mokesčius, mokėtinus per grąžinimo laikotarpį, ir

— importuojančiosios šalies taikomi atskaitomi mokesčiai.

15. MINIMALIOS PALŪKANŲ NORMOS

Dalyvės, teikiančios oficialią paramą tiesioginio kreditavimo/finansavimo, refinansavimo arba palūkanų normų subsidijų pavidalu, taiko minimalias palūkanų normas; dalyvės taiko atitinkamas komercines palūkanų atskaitos normas (CIRR). CIRR – tai pagal tokius principus nustatytos palūkanų normos:

— CIRR turi rodyti paskutines komercines skolinimo palūkanų normas atitinkamos valiutos šalies rinkoje,

— CIRR turi būti artimos šalies pirmos klasės skolininkams taikomai normai,

— tam tikrais atvejais CIRR turi būti grindžiamos finansavimo su nekintamosiomis palūkanomis suteikimo kaina per ne trumpesnį kaip penkerių metų laikotarpį,

— CIRR neturi iškreipti šalies konkurencijos sąlygų, ir

— CIRR turi būti artimos normai, taikomai pirmos klasės užsienio skolininkams.

16. CIRR NUSTATYMAS

a) Atsižvelgiant į 15 straipsnio principus, CIRR nustatomos kaip nekintama 100 bazės taškų marža virš jų atitinkamų bazinių palūkanų normų, nebent dalyvės susitaria kitaip.

b) Kiekviena dalyvė pradžioje savo nacionalinei valiutai pasirenka vieną iš šių dviejų bazinių palūkanų normų sistemų:

— trejų metų Vyriausybės obligacijų palūkanų normas, kurių mokėjimo terminas yra iki penkerių metų imtinai; penkerių metų Vyriausybės obligacijų palūkanų normas, kurių mokė-

▼B

jimo terminas yra iki aštuonerių su puse metų imtinai; ir septynerių metų Vyriausybės obligacijų palūkanų normas, kurių mokėjimo terminas yra virš aštuonerių su puse metų, arba

— visiems mokėjimo terminams penkerių metų Vyriausybės obligacijų palūkanų normas.

Dalyvės susitaria dėl išimčių mažiausių palūkanų normų sistemai.

c) Išimtis mažiausių palūkanų normų sistemai yra jenos CIRR, kuri grindžiama LTPR (ilgalaike geriausia norma), atimant 20 bazės taškų visiems mokėjimo terminams; ir euro CIRR, kuri pagrįsta vidutinės trukmės euroobligacijų palūkanų normomis antrinėje rinkoje Liuksemburgo biržoje, pridedant 50 bazės taškų.

d) Kitos dalyvės renkasi šį variantą, jei nusprendžia finansuoti ta valiuta.

e) Dalyvė gali keisti savo bazinės palūkanų normos sistemą apie tai iš anksto pranešdama prieš šešis mėnesius ir pasitarusi su kitomis dalyvėmis.

f) Dalyvė, norinti teikti oficialią paramą šalies, kuri nėra dalyvė, valiuta, gali pateikti pasiūlymą dėl CIRR nustatymo ta valiuta, taikydama bendrosios linijos tvarką pagal 70–77 straipsnius.

17. CIRR TAIKYMAS

a) Sandoriui taikoma palūkanų norma nustatoma ne ilgesniam kaip 120 dienų laikotarpiui. Prie CIRR pridedama 20 bazės taškų marža, jei oficialios paramos terminai nustatomi iki sutarties dienos.

b) Jei oficiali parama teikiama paskoloms su kintamosiomis palūkanomis, bankai ir kitos finansuojančiosios įstaigos negali visam paskolos laikotarpiui siūlyti mažesniosios iš šių dviejų normų – CIRR (galiojančios pradinės sutarties metu) arba trumpalaikės rinkos palūkanų normos.

18. KOSMETINĖS PALŪKANŲ NORMOS

Kosmetinės palūkanų normos yra už atitinkamą CIRR mažesnės normos, kurioms taikoma oficiali parama ir kurios gali apimti kompensacinę priemonę, įskaitant atitinkamą sutarties vertės padidinimą ar kitokį sutarties pakeitimą.

19. OFICIALI PARAMA KOSMETINĖMS PALŪKANŲ NORMOMS

a) Oficiali parama tiesioginio finansavimo būdu neteikiama už palūkanas, kurios yra mažesnės už atitinkamą CIRR.

b) Oficialią paramą galima teikti tokiomis priemonėmis:

— kitokia nei prieš tai nurodyta oficialia finansine parama, jei tokia parama nesiūloma už kosmetines palūkanų normas, ir (arba)

— oficialia parama draudimo ir garantijų, t. y. grynojo draudimo pavidalu.

c) Jei kita dalyvė pateikia užklausimą dėl sandorio, tą sandorį remti ketinanti dalyvė turi dėti visas pastangas, kad išsiaiškintų finansines sąlygas ir mechanizmus, įskaitant kompensacinę priemonę.

▼B

d) Dalyvė, turinti informacijos, rodančios, kad kita dalyvė galėjo pasiūlyti neatitinkančias sąlygas, tinkamai stengiasi nustatyti, ar sandoriui taikoma, ar netaikoma oficiali finansinė parama ir ar šios paramos sąlygos atitinka Susitarimo 15 straipsnio nuostatas. Laikoma, kad ši dalyvė dėjo tokias tinkamas pastangas, jei ji skubiai pranešė tai kitai dalyvei, kuri, kaip manoma, pasiūlė tokias neatitinkančias sąlygas, apie savo ketinimą jas suderinti. Jei dalyvė, kuri, kaip manoma, siūlo neatitinkančias sąlygas, per tris darbo dienas nepareiškia, kad sandoriui netaikoma oficiali finansinė parama arba kad oficialios finansinės paramos sąlygos atitinka Susitarimo 15 straipsnio nuostatas, suderinanti dalyvė turi teisę suderinti šias sąlygas 50 straipsnio tvarka.

20. MINIMALI PRIEMOKA

a) Dalyvė, teikianti oficialią paramą tiesioginio kreditavimo/finansavimo, refinansavimo, eksporto kreditavimo draudimo ir garantijų būdu, nustato priemoką ne mažesnę kaip minimali priemokų norma už politinę kredito riziką ir šalies kredito riziką nepriklausomai nuo to, ar pirkėjas/kredito gavėjas yra privatus ar valstybės subjektas.

b) Politinė kredito rizika yra valstybės, t. y. Finansų ministerijos arba centrinio banko, sąžiningumas ir patikimumas.

c) Šalies kredito rizika yra įvertinimas, ar šalis gali mokėti palūkanas už užsienio skolą. Penkios šalies kredito rizikos dalys yra šios:

— bendras grąžinimo moratoriumas, dėl kurio nusprendžia pirkėjo/kredito gavėjo/garanto Vyriausybė ar ta šalies įstaiga, per kurią vykdomas grąžinimas,

— politiniai įvykiai ir (arba) ekonominiai sunkumai, atsirandantys už pranešančiosios šalies dalyvės ribų arba įstatyminės/administracinės priemonės, kurių imamasi už pranešančiosios šalies dalyvės ribų ir kurios neleidžia pervesti už kreditą sumokėtų lėšų arba vilkina tokį pervedimą,

— teisinės nuostatos, patvirtintos pirkėjo/kredito gavėjo/garanto šalyje, teigiančios, kad šalies valiuta atliktas grąžinimas yra galiojantis skolos grąžinimas, nepaisant to, kad dėl valiutų kursų svyravimų toks grąžinimas, jį konvertavus į kredito valiutą, nebepadengia skolos sumos lėšų pervedimo dieną,

— bet kuri kita užsienio šalies Vyriausybės priemonė ar sprendimas, neleidžiantis grąžinti kredito, ir

— *force majeure* atvejai, vykstantys nepriklausomai nuo pranešančiosios šalies dalyvės, t. y. karas (įskaitant pilietinį karą), turto konfiskavimas, revoliucija, riaušės, pilietiniai neramumai, ciklonai, potvyniai, žemės drebėjimai, ugnikalnių išsiveržimai, potvynių bangos ir branduolinės avarijos.

d) Minimalios priemokų normos nustatomos pagal 21–23 straipsniuose pateiktus principus.

e) Dalyvės gali nustatyti priemoką, kuri yra didesnė už minimalias priemokų normas.

21. ŠALIES RIZIKOS KLASIFIKAVIMO METODIKA

a) Priemoka yra grindžiama rizika.

▼B

b) Siekiant įvertinti riziką ir nustatyti bendrą standartinę šalių klasifikaciją, šalys įvertinamos balais pagal kiekybinį šalies rizikos modelį (modelis):

— kiekvienai šaliai modelis grindžiamas trimis rizikos veiksnių grupėmis: dalyvių mokėjimų patirtimi, finansine situacija ir ekonomine padėtimi,

— modelio metodiką sudaro skirtingi veiksmai, įskaitant visų trijų rizikos veiksnių grupių įvertinimą ir rizikos veiksnių grupių derinimą bei lankstų vertinimą, ir

— tokio vertinimo rezultatas yra šalių suskirstymas į septynias rizikos kategorijas.

c) Dalyvių sutarta tvarka kiekybinis modelio rezultatas svarstomas kiekvienai šaliai atskirai, kokybiškai, apjungiant politinę riziką ir (arba) kitus rizikos veiksnius, į kuriuos modelyje neatsižvelgiama; prireikus dėl to gali tekti keisti modelio klasifikaciją, kad atsispindėtų galutinis šalies kredito rizikos įvertinimas.

22. MINIMALIOS PRIEMOKŲ NORMOS ([1])

a) Turi vykti priemokų konvergencija. Siekiant užtikrinti konvergenciją, minimalios priemokų normos, atitinkančios rizikos lygį, kurios nėra nepakankamos padengti ilgalaikes veiklos sąnaudas ir nuostolius ir kuriose atsižvelgiama į standartines susijusias sąlygas, nustatomos tokiu būdu:

— minimalios priemokų normos nustatomos kiekvienai iš septynių rizikos kategorijų,

— standartiniai produktai, su kuriais susijusios minimalios priemokų normos, yra 95 procentus dengiantis draudimas, proporcingai pritaikytas rizikuojamai sumai, dengiant palūkanas per šešių mėnesių reikalavimų laukimo laikotarpį be atskiro papildomo priemokos mokesčio, ir

— tiesioginis kreditavimas/finansavimas laikomi standartiniais produktais taikant 100 procentų draudimą.

b) „Dideles pajamas gaunančioms šalims, kurios yra OECD narės” (kaip jas apibrėžia Pasaulio bankas) ([2]), ir kitoms panašios rizikos šalims minimalios priemokų normos netaikomos, suprantant, kad tai nesumažins privačios rinkos kainų.

c) Iš esmės septintos kategorijos „didžiausios rizikos” šalims taikomi atitinkami pridėtiniai priemokos mokesčiai minimalioms priemokų normoms, nustatytoms tai kategorijai; visus tokius papildomus mokesčius nustato oficialią paramą teikianti dalyvė.

d) Turi būti diferencijuotos minimalios priemokų normos politinei ir šalies kredito rizikai.

e) Politinės kredito rizikos minimalios priemokų normos yra minimalios valstybinio sektoriaus rizikos ir privataus sektoriaus rizikos normos, kai padengiama šalies rizika ir pirkėjo/kredito gavėjo rizika.

([1]) Minimalių priemokų normų taikymas priklauso nuo pereinamojo laikotarpio:
— pereinamasis laikotarpis baigiasi 1999 m. kovo 31 d., po kurio nedelsiant įgyvendinami pagrindiniai principai,
— pereinamuoju laikotarpiu nustatytos priemokų normos nebegalioja praėjus trims mėnesiams nuo 1999 m. kovo 31 d., t. y. nuo 1999 m. birželio 30 d.,
— pereinamuoju laikotarpiu dedamos visos pastangos nesumažinti priemokų normų labiau už pradines minimalias priemokų normas, išskyrus suderinimo atvejį,
— Korėja:
  — Korėjai pereinamasis laikotarpis baigiasi 2001 m. kovo 31 d.,
  — iki 1999 m. balandžio 1 d. Korėja taiko bent jau 40 procentų pradinių minimalių priemokų normų; iki 2000 m. balandžio 1 d. Korėja taiko 60 procentų pradinių minimalių priemokų normų; iki 2001 m. balandžio 1 d. Korėja taiko 80 procentų pradinių minimalių priemokų normų, ir iki 2002 m. balandžio 1 d. Korėja taiko 100 procentų normų.

([2]) Pavyzdžiui, pagal 1996 m. duomenis tai šalys, kurių BNP vienam gyventojui viršija 9 635 USD.

▼B

f) Tais atvejais, kai pirkėjo/kredito gavėjo rizika neįtraukiama, nustatoma minimali šalies kredito rizikos priemokų norma yra lygi 90 procentų minimalios politinės kredito rizikos priemokų normos, t. y. galima taikyti minimalios politinės kredito rizikos priemokų normos 10 procentų nuolaidą.

g) Minimalios priemokų normos išreiškiamos kredito pagrindinės sumos vertės procentinėmis dalimis taip, tarsi priemokos būtų visiškai surenkamos kredito, draudimo ar garantijos dieną, kaip rodo VII priede nurodytas elektroninis keitimasis informacija (EEI).

23. SUSIJUSIOS SĄLYGOS

a) Siekiant suderinti skirtingą dalyvių teikiamų produktų kokybę, minimalios priemokų normos pakeičiamos atsižvelgiant į susijusias sąlygas. Susijusių sąlygų aiškinimas grindžiamas eksportuotojo požiūriu (t. y. neutralizuoti konkurencinį poveikį, atsiradusį dėl skirtingos eksportuotojui/finansų įstaigai pateikto produkto kokybės) ir trimis susijusiomis sąlygomis:

— draudimo procentu,

— reikalavimų laukimo laikotarpiu, t. y. laikotarpiu nuo nustatytos pirkėjo/kredito gavėjo mokėjimo datos ir dienos, kai draudikas/garantas privalo atlyginti išlaidas eksportuotojui/finansų įstaigai, ir

— palūkanų draudimu reikalavimų laukimo laikotarpiu be papildomo mokesčio.

b) Siekiant atsižvelgti į nestandartines susijusias sąlygas, minimalios priemokų normos keičiamos į didėjančią arba mažėjančią pusę. Visi dalyvių turimi produktai skirstomi į vieną iš šių trijų produktų kategorijų:

— už standartą mažesnis produktas, t. y. draudimas nedengiant palūkanų reikalavimų laukimo laikotarpiu ir draudimas dengiant palūkanas, taikant atitinkamą papildomą priemokos mokestį,

— standartinis produktas, t. y. draudimas dengiant palūkanas reikalavimų laukimo laikotarpiu be atitinkamo papildomo priemokos mokesčio ir tiesioginis kreditavimas/finansavimas, ir

— už standartą didesnis produktas, t. y. besąlyginės garantijos.

c) Kainų skirtumai atspindi kokybinius visų trijų produktų kategorijų skirtumus; šie kainų skirtumai žymi papildomus mokesčius už standartą didesnių produktų atveju ir priemokos nuolaidas už standartą mažesnių produktų atveju.

d) Minimalios priemokų normos pakeičiamos kiekvienam draudimo procentui, kuris viršija arba yra mažesnis už standartinį draudimo procentą, t. y. 95 procentus.

24. PRIEMOKOS GRĮŽTAMOJO RYŠIO INSTRUMENTAI

a) Priemoka turi būti pakankama dengti ilgalaikes veiklos sąnaudas ir nuostolius. Siekiant užtikrinti priemokos normų tinkamumą ir prireikus numatyti pakeitimus į didėjančią ar mažėjančią pusę:

— lygiagrečiai taikomi trys priemokos grįžtamojo ryšio instrumentai (PFT), skirti kontroliuoti ir keisti minimalias priemokų normas, ir

— PFT – tai padidėjimų ir pinigų srautų apskaitos būdai, sulyginami su bendru dalyvių lygmeniu ir prireikus privačios rinkos rodikliais.

b) Susitariama, kad

— taikant PFT dalyvėms nereikės keisti savo taikomų apskaitos sistemų ir tvarkos,

— atsiskaitoma už visus oficialiai remiamus eksporto kreditus, teikiamus tiesioginio kreditavimo/finansavimo, refinansavimo, eksporto kreditavimo draudimo ar garantijų, kuriems taikomas Susitarimas, būdu,

▼B

— atsiskaitoma tik už politinę ir šalies kredito riziką, nepriklausomai nuo to, ar draudžiama pirkėjo rizika,

— PFT taikoma bendra pradžios data, ir

— reikalavimų sąvoka apima refinansuotas paskolas pagal tiesioginį kreditavimą/finansavimą, refinansavimą, eksporto kredito draudimą ar garantijas; ji taip pat apima pratęsiamas, nustatytu laiku negrąžintas ir nevykdomas paskolas.

25. VIETINĖS IŠLAIDOS

a) Vietines išlaidas sudaro išlaidos prekėms ir paslaugoms pirkėjo šalyje, būtinos vykdyti eksportuotojo sutartį ar užbaigti projektą, kurio dalimi yra eksportuotojo sutartis. Jos neapima komisinių, mokamų eksportuotojo atstovui perkančioje šalyje.

b) Oficiali parama neteikiama daugiau kaip 100 procentų eksportuojamų prekių ir paslaugų vertei, įskaitant tiekiamas trečiųjų šalių, bet neįtraukiant vietinių išlaidų. Dėl to vietinių išlaidų kredito sąlygomis remiama suma neturi viršyti grynųjų pinigų mokėjimų sumos. Oficiali parama vietinėms išlaidoms neteikiama sąlygomis, kurios yra palankesnės už sutartąsias susijusiam eksportui.

c) I kategorijos šalims oficiali parama vietinėms išlaidoms apsiriboja draudimu ir garantijomis, t. y. grynu draudimu ir neapima oficialios finansinės paramos.

26. EKSPORTO KREDITAVIMO GALIOJIMO LAIKOTARPIS

Atskiro eksporto kredito ar kredito linijos terminai ir sąlygos nustatomos ne ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui. Kredito linija yra bet kurio pavidalo sistema eksporto kreditams, taikoma keletui sandorių, kurie gali būti arba gali ir nebūti susiję su konkrečiu projektu.

27. ĮSIPAREIGOJIMAS DĖL IŠLYGŲ NETAIKYMO EKSPORTO KREDITAVIMUI

a) Dalyvės netaiko išlygų maksimaliems grąžinimo terminams, minimalioms palūkanų normoms, minimalioms priemokų normoms (padariusios pakeitimus dėl susijusių sąlygų), eksporto kredito terminų ir sąlygų galiojimo laikotarpio šešių mėnesių apribojimui ir nepratęsia grąžinimo termino, pratęsdamos pirmosios pagrindinės sumos įmokos datą, nustatytą 13 straipsnio a punkte.

b) Nepaisant ankstesnio a punkto, dalyvė gali, laikydamasi 48 straipsnyje nustatytos tvarkos, taikyti priemokos normą, kuri yra mažesnė už minimalią normą (padariusi pakeitimus dėl susijusių sąlygų), jei šalies kredito rizika (smulkiai išdėstyta 20 straipsnyje) yra perkeliama/pašalinama ar apribojama/neįtraukiama visam skolos grąžinimo įsipareigojimo laikotarpiui:

— jei dalyvė gali perkelti/pašalinti penkias šalies kredito rizikos dalis (visam skolos grąžinimo įsipareigojimo laikotarpiui), išsamiai nurodytas 20 straipsnyje, minimalios priemokų normos nustatomos pagal priklausančios šalies, kuriai rizika perkelta, kredito riziką,

— jei dalyvė gali apriboti/neįtraukti kurios nors iš penkių šalies kredito rizikos dalių (visam skolos grąžinimo įsipareigojimo laikotarpiui), ta dalyvė gali taikyti atitinkamą nuolaidą minimaliai priemokų normai. Tikimasi, kad visos nuolaidos, jei neįtraukiama perkėlimo rizika, nustatyta 20 straipsnio c punkto pirmoje ir antroje įtraukose, neturi viršyti 50 procentų minimalios priemokų normos,

— kiekviena leistina išimtis minimalioms priemokų normoms daroma pagal kiekvieną atskirą atvejį, ir jokia dalyvė jos nelaiko precedentu bet kuriam atvejui ateityje.

▼B

28. VEIKSMAI IŠVENGTI NUOSTOLIŲ AR SUMAŽINTI JUOS IKI MINIMUMO

Susitarimas nedraudžia eksporto kredito draudimo ar finansavimo įstaigoms susitarti dėl palankesnių terminų ir sąlygų negu leistinosios, jei tokio veiksmo imamasi paskyrus atlikti užsakymą pagal sutartį (jei eksporto kredito sutartis ir papildomi dokumentai jau įsigaliojo) ir jei ketinama tik išvengti nuostolių ar juos sumažinti iki minimumo dėl įvykių, kurie galėtų sukelti nemokėjimo atvejus ar reikalavimus.

29. SUDERINIMAS

a) Dalyvės gali suderinti kredito terminus ir sąlygas, apie kurias pranešta 47, 48 ir 49 straipsnių tvarka, taip pat nepraneštus terminus ir sąlygas arba terminus ir sąlygas, remiamas šalių, kurios nėra dalyvės. Parama suderinimui neturi trukti ilgiau negu suderinamų kredito terminų ir sąlygų galiojimo laikotarpis.

b) Dalyvės suderina kredito terminus ir sąlygas remdamos tas sąlygas, kurios atitinka Susitarimą, nebent pats pradinis pasiūlymas neatitiktų Susitarimo. Jei suderinimas apima minimalias priemokų normas, dalyvės gali laisvai derinti normą tik tada, jei jos teikia paramą remdamosi panašios kokybės rizika, taip pat atsižvelgdamos į produkto kokybę. Kredito terminus ir sąlygas suderinti ketinanti dalyvė:

— gavusi pranešimą iš kitos dalyvės, laikosi atitinkamai 50 ar 51 straipsnių tvarkos,

— negavusi pranešimo iš kitos dalyvės, laikosi 52 straipsnio tvarkos, arba

— remiama šalies, kuri nėra dalyvė, laikosi 53 straipsnio tvarkos.

III SKYRIUS

SU PREKYBA SUSIJUSIOS PAGALBOS NUOSTATOS

30. BENDRIEJI SĄLYGOTOSIOS PAGALBOS PRINCIPAI

a) Dalyvės susitaria dėl bendro principo, kad jų politika dėl eksporto kreditavimo ir sąlygotosios pagalbos turi būti papildanti. Eksporto kredito politika turi būti grindžiama atvira konkurencija ir laisvu rinkos jėgų veikimu. Sąlygotosios pagalbos politika turi teikti išorės išteklius šalims, sektoriams ar projektams, kurie turi galimybę gauti nedidelį rinkos finansavimą arba jo negauna. Sąlygotosios pagalbos politika turi užtikrinti geriausią pinigus atitinkančią vertę, sumažinti prekybos iškraipymus iki minimumo ir prisidėti prie plėtrai veiksmingo šių išteklių panaudojimo.

b) Susitarimo sąlygotosios pagalbos nuostatos netaikomos daugiašalių ar regioninių institucijų pagalbos programoms.

c) Šie principai iš anksto nelemia Pagalbos plėtrai komiteto (DAC) nuomonės dėl sąlygotosios ar nesąlygotosios pagalbos kokybės.

31. SĄLYGOTOSIOS PAGALBOS APIBRĖŽIMAS

a) Sąlygotoji pagalba, apimanti paskolas, subsidijas ar susieto finansavimo paketus, kurių lengvatų dalis yra didesnė kaip nulis procentų, apibrėžiama kaip pagalba, kuri iš tikrųjų (teisiškai ar faktiškai) yra susieta su prekių ir (arba) paslaugų pirkimu iš pagalbą teikiančios šalies ir (arba) riboto šalių skaičiaus.

b) Šis apibrėžimas taikomas, jei „sąlygojimas” yra pagal oficialią sutartį arba bet kurio pavidalo neoficialų susitarimą tarp pagalbą gaunančios ir pagalbą teikiančios šalių, arba jei į paketą įeina dalys iš toliau 32 straipsnyje pateikto sąrašo, kurių nėra galimybės laisvai ir visiškai gauti norint finansuoti pirkimus iš pagalbą gaunančios šalies, iš esmės iš visų kitų besivystančių šalių ir dalyvių, arba jei jis apima būdus, kuriuos DAC ir dalyvės laiko lygiaverčiais tokiam sąlygojimui.

▼B

c) Jei neaišku, ar tam tikras finansavimo būdas patenka į apibrėžimo sritį, pagalbą teikianti šalis pateikia įrodymų, remiančių visus teiginius apie tai, kad pagalba iš tikrųjų yra „nesąlygotoji", t. y. pagalba, apimanti paskolas ar subsidijas, kurių lėšas galima visiškai ir laisvai gauti finansuojant pirkimus faktiškai iš visų besivystančių šalių ir valstybių, kurios yra OECD narės.

32. SĄLYGOTOSIOS PAGALBOS PAVIDALAI

Sąlygotoji pagalba gali būti tokių pavidalų:

— oficialios paramos plėtrai (ODA) paskolos, apibrėžiamos „Pagrindiniuose DAC susieto finansavimo ir sąlygotosios bei iš dalies nesąlygotosios oficialios paramos plėtrai principuose (1987 m.)",

— ODA subsidijos, apibrėžiamos „Pagrindiniuose DAC susieto finansavimo ir sąlygotosios bei iš dalies nesąlygotosios oficialios paramos plėtrai principuose (1987 m.)",

— kiti oficialūs srautai (OOF), kurie apima subsidijas ir paskolas, bet neapima Susitarimą atitinkančio oficialiai remiamo eksporto kreditavimo, arba

— susiejimas, pvz., teisiškai ar faktiškai mišrus finansavimas, kontroliuojamas pagalbą teikiančios šalies, kreditoriaus ar kredito gavėjo, apimantis dvi ar daugiau prieš tai nurodyto ir (arba) toliau nurodyto finansavimo dalių:

  — eksporto kreditą, oficialiai remiamą tiesioginiu kreditavimus/finansavimu, refinansavimu, palūkanų normos subsidijomis, garantijomis ar draudimu, kuriam taikomas Susitarimas,

  — kitas lėšas rinkos ar beveik rinkos sąlygomis, arba grynųjų pinigų mokėjimus iš pirkėjo.

33. SUSIETAS FINANSAVIMAS

a) Susietas finansavimas gali būti įvairių pavidalų, įskaitant mišrius kreditus, mišrų finansavimą, jungtinį finansavimą, lygiagretų finansavimą arba vienkartinius bendrus sandorius. Pagrindinis bruožas yra tas, kad juose visuose yra:

  — lengvatinė dalis, teisiškai ar faktiškai susieta su ne lengvatine dalimi,

  — viena finansavimo paketo dalis arba visas finansavimo paketas, kuris iš esmės yra sąlygotoji pagalba, ir

  — lengvatinės lėšos, kurias galima gauti tik tada, jei pagalbą gaunanti šalis priima susietą ne lengvatinę dalį.

b) „Faktinį" susiejimą ar ryšį lemia tokie veiksniai kaip:

  — neoficialaus susitarimo tarp pagalbą gaunančios ir pagalbą teikiančios šalių valdžios institucijų buvimas,

  — pagalbą teikiančios šalies ketinimas panaudoti ODA, kad būtų lengviau priimti finansavimo paketą,

  — veiksmingas viso finansavimo paketo susiejimas su pirkimais pagalbą teikiančioje šalyje,

  — sąlygotasis ODA statusas ir konkursų skelbimo ar sutarčių sudarymo kiekvienam finansavimo sandoriui priemonės, arba

  — bet kuris kitas DAC arba dalyvių įvardytas būdas, kuriame yra *de facto* ryšys tarp dviejų ar daugiau finansavimo dalių.

c) Toliau nurodyti būdai netrukdo nustatyti „faktišką" susiejimą ar ryšį:

  — sutarties suskaidymas, atskirai pranešant apie vienos sutarties sudedamąsias dalis,

  — keliais etapais finansuojamų sutarčių suskaidymas,

  — nepranešimas apie nepriklausomas sutarties dalis, ir (arba)

  — nepranešimas dėl to, kad finansavimo paketo dalis yra nesąlygotoji.

▼B

34. ŠALIES TINKAMUMAS GAUTI SĄLYGOTĄJĄ PAGALBĄ

a) Sąlygotoji pagalba neteikiama šalims, kurių BNP vienam gyventojui yra pakankamas, kad jos neturėtų teisės gauti 17 metų paskolų iš Pasaulio banko ([1]). Pasaulio bankas perskaičiuoja šios kategorijos ribą kiekvienais metais. Šalies klasifikacija pakeičiama tik tada, jei jos Pasaulio banko nustatyta kategorija nekinta dvejus metus iš eilės.

b) Klasifikuojant šalis, taikomi tokie veiklos kriterijai ir būdai:

1) susitarimui klasifikacija nustatoma pagal BNP vienam gyventojui, kurį apskaičiuoja Pasaulio bankas, kad sudarytų besiskolinančių šalių klasifikaciją;

2) tais atvejais, kai Pasaulio bankas neturi pakankamai informacijos, kad paskelbtų duomenis apie BNP vienam gyventojui, jo prašoma apskaičiuoti, ar aptariamosios šalies BNP vienam gyventojui viršija ar yra mažesnis už dabartinę ribą. Ta šalis klasifikuojama pagal apskaičiuotą rezultatą, nebent dalyvės susitaria veikti kitaip;

3) jei šalies tinkamumas gauti sąlygotąją pagalbą pasikeičia pagal 34 straipsnio a dalį, klasifikacijos pakeitimas įsigalioja praėjus dviem savaitėm nuo to, kai sekretoriatas visoms dalyvėms išsiuntinėja išvadas, padarytas remiantis prieš tai nurodytais Pasaulio banko duomenimis. Iki klasifikacijos pakeitimo įsigaliojimo dienos negalima pranešti apie sąlygotosios pagalbos finansavimą naujai tinkamai šaliai; po tos dienos negalima pranešti apie sąlygotosios pagalbos finansavimą naujai remiamai šaliai, išskyrus tai, kad galima pranešti apie atskirus sandorius, kuriems taikoma anksčiau paskirta kredito linija, iki tos kredito linijos galiojimo pabaigos (kuri yra ne daugiau kaip vieneri metai nuo įsigaliojimo dienos);

4) tais atvejais, kai Pasaulio bankas patikrina ir pataiso skaičius, tokio patikrinimo ir pataisymo nesilaikoma Susitarimo atžvilgiu. Vis dėlto šalies klasifikaciją galima pakeisti bendrosios linijos būdu atitinkama tvarka, kuri nustatyta 71 straipsnio c dalyje, 72 straipsnio a ir b dalyse, 73 straipsnio a, b ir d dalyse, 74 ir 75 straipsniuose ir 76 straipsnio a dalyje, o dalyvės priima pakeitimą dėl padarytų skaičių klaidų ir praleidimų, po to pripažįstamų tais pačiais kalendoriniais metais, kuriais skaičius pirmą kartą išplatino sekretoriatas;

▼A1

5) nepaisant patenkinančių ir nepatenkinančių tikslinės pagalbos gavimo sąlygų šalių klasifikacijos, tikslinės pagalbos teikimas Bulgarijai ir Rumunijai yra reglamentuotas Dalyvių susitarime, kuriuo siekiama išvengti tokių kreditų, išskyrus negrąžinamas paskolas, pagalbą maisto produktais ir humanitarinę pagalbą tol, kol toks susitarimas galioja. OECD ministrai patvirtino šį principą 1991 m. birželio mėn. ([2]).

▼B

35. PROJEKTO TINKAMUMAS GAUTI SĄLYGOTĄJĄ PAGALBĄ

a) Sąlygotoji pagalba neteikiama valstybiniams ar privatiems projektams, kurie paprastai turi būti ekonomiškai perspektyvūs, jei jie būtų finansuojami rinkos ar Susitarimo sąlygomis.

b) Pagrindiniai tokio tinkamumo gauti pagalbą patikrinimo būdai yra tokie:

([1]) Pavyzdžiui, pagal 1996 m. duomenis tai tos šalys, kurių BNP vienam gyventojui viršija 3 115 USD.

([2]) Nepaisant patenkinančių ir nepatenkinančių tikslinės pagalbos gavimo sąlygų šalių klasifikacijos, tikslinės pagalbos teikimo Baltarusijai, Rusijos Federacijai ir Ukrainai politika yra reglamentuota Dalyvių susitarime, kuriuo siekiama išvengti tokių kreditų, išskyrus negrąžinamas paskolas, pagalbą maisto produktais ir humanitarinę pagalbą. Dėl šio susitarimo pratęsimo sprendžiama kasmet, paprastai ketvirtąjį metų ketvirtį.Taikant švelnų draudimą atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimas dėl avarijos ar saugos priežasčių gali būti laikomas „humanitarine pagalba”.

▼B

— ar projektas finansiškai neperspektyvus, t. y. ar projektas negali, esant atitinkamoms pagal rinkos principus nustatytoms kainoms, duoti pinigų srauto, kuris būtų pakankamas padengti projekto veiklos sąnaudas ir mokėti palūkanas už panaudotą kapitalą, t. y. pirmas pagrindinis patikrinimo būdas, arba

— ar protinga daryti išvadą, paremtą bendravimu su kitomis dalyvėmis, kad vargu ar projektą galima finansuoti rinkos ar Susitarimo sąlygomis, t. y. antras pagrindinis patikrinimo būdas;

c) b punkte nurodytų pagrindinių patikrinimo būdų tikslas yra apibūdinti, kaip reikia vertinti projektą norint nustatyti, ar jį reikia finansuoti taikant tokią pagalbą, ar eksporto kreditavimu rinkos ar Susitarimo sąlygomis. Planuojama, kad vykstant konsultacijoms, nurodytoms 62 ir 65 straipsniuose, su laiku sudaroma specialistų grupė, kuri eksporto kreditavimo ir pagalbos įstaigoms daug tiksliau apibrėš *ex ante* gaires dėl ribos tarp dviejų projektų kategorijų.

36. TINKAMUMO TAISYKLIŲ IŠIMTYS

a) 34 ir 35 straipsnių nuostatos netaikomos sąlygotajai pagalbai, jei lengvatų dalis yra 80 ar daugiau procentų, išskyrus tokią sąlygotąją pagalbą, kuri yra susieto finansavimo paketo, aprašyto 33 straipsnyje, dalis.

b) 35 straipsnio nuostatos netaikomos sąlygotajai pagalbai, kurios vertė mažesnė kaip du milijonai specialiųjų skolinimo teisių (SST), išskyrus tokią sąlygotąją pagalbą, kuri yra susieto finansavimo paketo, aprašyto 33 straipsnyje, dalis.

c) Galimos šio skyriaus taisyklių išimtys, jei dalyvės taip susitaria bendrosios linijos tvarka, nustatyta 71–77 straipsniuose. Dalyvės taip pat gali taikyti išimtis 34 ir 35 straipsnių taisyklėms 40 straipsnio c dalyje nustatyta tvarka.

d) 34 ir 35 straipsnių nuostatos netaikomos sąlygotajai pagalbai mažiau išsivysčiusioms šalims (MIŠ), apibrėžtoms Jungtinių Tautų.

37. SĄLYGOTOSIOS PAGALBOS LENGVATŲ DALIES APIBRĖŽIMAS

Sąlygotosios pagalbos lengvatų dalis yra panaši į DAC taikomą „subsidijos dalies" sąvoką. Subsidijų atveju lengvatų dalis yra 100 procentų. Paskolų atveju lengvatų dalis yra skirtumas tarp paskolos nominaliosios vertės ir būsimų paskolos palūkanų mokėjimų, kuriuos atliks paskolos gavėjas, diskontuotos dabartinės vertės. Šis skirtumas išreiškiamas kaip paskolos nominaliosios vertės procentinė dalis.

38. SĄLYGOTOSIOS PAGALBOS LENGVATŲ DALIES SKAIČIAVIMAS

Sąlygotosios pagalbos lengvatų dalis skaičiuojama taikant tą patį metodą, kurį naudoja DAC subsidijos daliai, išskyrus tai, kad:

a) diskonto norma, taikoma skaičiuojant paskolos lengvatų dalį tam tikra valiuta, t. y. diferencijuota diskonto norma (DDR) keičiama kartą per metus sausio 15 d. ir skaičiuojama taip:

— CIRR vidurkis + marža

Maržos (M) priklausomybė nuo grąžinimo terminų (R) yra tokia:

R	M
Mažiau kaip 15 metų	0,75
Nuo 15 iki 20 metų	1,00
Nuo 20 iki 30 metų	1,15
Nuo 30 metų	1,25

▼B

— visoms valiutoms CIRR vidurkis skaičiuojamas imant mėnesio CIRR vidurkį, galiojantį šešių mėnesių laikotarpiu nuo praeitų metų rugpjūčio 15 d. iki einamųjų metų vasario 14 d. Apskaičiuota norma, įskaitant maržą, suapvalinama iki artimiausių 10 bazės taškų. Jei konkrečiai valiutai yra daugiau kaip viena CIRR, šiam skaičiavimui taikoma ilgiausio grąžinimo termino CIRR, nustatyta 16 straipsnio b dalyje;

b) pagrindinė lengvatų dalies skaičiavimo data yra kredito pradžia, nustatyta 9 straipsnyje;

c) norint apskaičiuoti bendrą susieto finansavimo paketo lengvatų dalį, toliau nurodytų kreditų, lėšų ir mokėjimų lengvatų dalys laikomos lygiomis nuliui:

— Susitarimą atitinkančio eksporto kreditavimo,

— kitų lėšų už ar beveik už rinkos kainą,

— kitų oficialių lėšų, kurių lengvatų dalis yra mažesnė už minimumą, leistiną pagal 40 straipsnio a dalį, išskyrus suderinimo atvejus, ir

— grynųjų pinigų mokėjimus iš pirkėjo.

Kredito pradžioje arba iki jos atliekami mokėjimai, kurie nėra laikomi grynųjų pinigų mokėjimais, įtraukiami į lengvatų dalies skaičiavimą;

d) diskonto norma suderinant: suderinant pagalbą, vienodas suderinimas – tai suderinimas su vienoda lengvatų dalimi, kuri perskaičiuojama taikant suderinimo metu galiojančią diskonto normą;

e) vietinės išlaidos ir trečiųjų šalių pirkimai įtraukiami į lengvatų dalies skaičiavimą tik tada, jei juos finansuoja pagalbą teikianti šalis;

f) bendra paketo lengvatų dalis nustatoma dauginant kiekvienos sudedamosios paketo dalies nominaliąją vertę iš kiekvienos sudedamosios dalies atitinkamos lengvatų dalies, sudedant rezultatus ir visą skaičių dalinant iš bendros nominaliosios sudedamųjų dalių vertės;

g) konkrečiai paramos paskolai taikoma diskonto norma yra pranešimo metu galiojanti norma. Tačiau skubaus pranešimo atvejais diskonto norma yra ta, kuri galioja tos paramos paskolos terminų ir sąlygų nustatymo metu. Diskonto normos pakeitimas paskolos laikotarpiu nekeičia jos lengvatų dalies;

h) jei iki sutarties sudarymo pasikeičia valiuta, pranešimas patikslinamas ir pakeičiamas. Skaičiuojant lengvatų dalį taikoma diskonto norma yra ta, kuri taikoma patikslinimo metu. Patikslinti nereikia, jei alternatyvi valiuta ir visa informacija, būtina skaičiuoti lengvatų dalį, yra nurodyta pradiniame pranešime;

i) nepaisant g punkto, diskonto norma, taikoma skaičiuojant atskirų sandorių, pradėtų pagal pagalbos kredito liniją, lengvatų dalį, yra ta, kuri nurodyta pradiniame kredito linijos pranešime.

39. SĄLYGOTOSIOS PAGALBOS GALIOJIMO LAIKOTARPIS

a) Dalyvės nenustato sąlygotosios pagalbos terminų ir sąlygų, jei pagalba susijusi su atskirų sandorių finansavimu arba pagalbos protokolu, pagalbos kredito linija ar panašiu susitarimu, daugiau kaip dviems metams. Pagalbos protokolo, pagalbos kredito linijos ar panašaus susitarimo atveju galiojimo laikotarpis prasideda jų pasirašymo, apie kurį reikia pranešti pagal 56 straipsnį, dieną; apie kredito linijos pratęsimą pranešama taip, kaip apie naują sandorį, pateikiant paaiškinančią pastabą, kad tai pratęsimas ir kad jis atnaujinamas sąlygomis, galiojančiomis pranešimo apie pratęsimą metu. Atskirų sandorių, įskaitant tuos, apie kuriuos pranešama pagal pagalbos protokolą, pagalbos kredito liniją ar panašų susitarimą, atveju galiojimo laikotarpis prasideda pranešimo apie įsipareigojimą dieną atitinkamai pagal 55 arba 56 straipsnį.

▼B

b) Jei šalis neturi teisės gauti Pasaulio banko septyniolikos metų paskolų pirmą kartą, praneštų esamų ir naujų sąlygotosios pagalbos protokolų ir kredito linijų galiojimas apribojamas vieneriais metais nuo galimo klasifikacijos pakeitimo 34 straipsnio b dalies tvarka dienos.

c) Tokius protokolus ir kredito linijas galima pratęsti tik tokiomis sąlygomis, kurios atitinka Susitarimo 34 ir 35 straipsnių nuostatas:

— pakeitus šalių klasifikaciją, ir

— pakeitus Susitarimo nuostatas.

Šiomis aplinkybėmis galima išsaugoti esamus terminus ir sąlygas, nepaisant 38 straipsnyje nustatyto diskonto normos pakeitimo.

40. ĮSIPAREIGOJIMAS DĖL IŠLYGŲ NETAIKYMO SĄLYGOTAJAI PAGALBAI

a) Dalyvės neteikia sąlygotosios pagalbos, jei:

— jos lengvatų dalis mažesnė kaip 35 procentai arba lygi 50 procentų, jei pagalbą gaunanti šalis yra MIŠ, arba

— ji neatitinka 34 straipsnio nuostatų dėl tinkamumo gauti pagalbą, išskyrus 36 straipsnyje nustatytas išimtis.

b) Nepaisant 40 straipsnio a dalies pirmos įtraukos, lengvatų minimalios dalies apribojimai netaikomi techninei pagalbai, nustatytai 58 straipsnio pirmoje įtraukoje.

c) Nepaisant 40 straipsnio a dalies antros įtraukos, dalyvė gali tęsti neatitinkantį pasiūlymą vienu iš šių būdų:

— bendrosios linijos tvarka, apibrėžta 71–77 straipsniuose, arba

— pagalba grindžiamu pateisinimo įrodymu, remiamu pakankamai didelės dalyvių dalies, kaip aprašyta 62 ir 63 straipsniuose, arba

— raštu Generaliniam Sekretoriui 65 straipsnio tvarka, kuris, kaip dalyvės tikisi, nebus įprastas ir dažnas.

41. SUDERINIMAS

a) Dalyvės gali suderinti praneštus terminus ir sąlygas atitinkamai 55 ar 56 straipsnių tvarka. Parama suderinimui negali trukti ilgiau už suderinamų terminų ir sąlygų galiojimo laikotarpį.

b) Dalyvės atlieka suderinimą, remdamos Susitarimą atitinkančius terminus ir sąlygas, nebent pats pradinis pasiūlymas neatitinka Susitarimo. Kitos dalyvės praneštus terminus ir sąlygas ketinanti suderinti dalyvė laikosi atitinkamai 60 arba 61 straipsnių tvarkos.

c) Dalyvė, ketinanti suderinti neatitinkančius terminus ir sąlygas, pasiūlytas šalies, kuri nėra dalyvė, laikosi 53 straipsnio tvarkos.

IV SKYRIUS

VEIKIMO TVARKA

1 skirsnis: Bendrosios eksporto kreditavimo ir su prekyba susijusios pagalbos nuostatos

42. ĮSIPAREIGOJIMAS

Įsipareigojimas – tai kiekvienas bet kurio pavidalo pareiškimas, kuriuo pranešamas noras ar ketinimas teikti oficialią paramą pagalbą gaunančiai šaliai, pirkėjui, kredito gavėjui, eksportuotojui ar finansų įstaigai.

43. TVIRTAS ĮSIPAREIGOJIMAS

Laikydamosi įžangoje nurodyto palankiausių sąlygų įsipareigojimo ir pripažindamos pranašumą, kuris gali susidaryti, jei galima pasiekti aiškiai apibrėžtą bendrą požiūrį į konkretaus sandorio kredito terminus ir sąlygas, dalyvės tvirtai įsipareigoja:

▼B

— griežtai laikytis pranešimo tvarkos, ypač pranešti iš anksto vėliausiai nustatytu laiku prieš įsipareigodamos,

— teikti visą informaciją atitinkamai IV ir V prieduose nurodyta forma,

— nedelsdamos atsakyti į paklausimus pagal 67 ir 68 straipsnius,

— keistis informacija pradiniame etape pagal 70–77 straipsnius, kad pasiektų susitarimą dėl konkretaus sandorio bendrosios linijos ar kredito linijos terminų ir sąlygų,

— palankiai svarstyti prašymus dėl privačių konsultacijų, ir

— nesielgti taip, kad konsultacijų ir pranešimų tvarka netektų prasmės dėl to, kad dalyvėms būtų paliekama nepakankamai laiko apsvarstyti sandorį.

44. ATSAKYMŲ LAIKOTARPIS

Keisdamasi informacija pagal 67–70 straipsnius, dalyvė informuoja likusias dalyves apie kredito terminus ir sąlygas, kurias ji numato remti konkrečiame sandoryje, ir gali prašyti panašios informacijos iš likusių dalyvių. Jei klausiančioji dalyvė negauna atsakymo per septynias kalendorines dienas, ji gali laikyti, kad likusios dalyvės rems sandorį Susitarimo leidžiamais palankiausiais kredito terminais ir sąlygomis. Ypatingos skubos atvejais klausiančioji dalyvė gali reikalauti greitesnio atsakymo.

45. TIPINĖ VISŲ PRANEŠIMŲ FORMA

Pranešimai, kurių reikalaujama Susitarimo tvarka, daromi atitinkamai pagal IV ir V prieduose pateiktą tipinę formą, ir juose pateikiama prieduose nurodyta informacija, o jų nuorašai siunčiami sekretoriatui.

46. INFORMACIJA APIE OFICIALIĄ PARAMĄ

Iš karto, kai tik dalyvė skiria oficialią paramą, apie kurią ji pranešė 47–56, 60 ir 61 straipsnių tvarka, visais atvejais ji atitinkamai informuoja visas kitas dalyves, įtraukdama pranešimo identifikacijos numerį atitinkamame kreditoriaus pranešimų sistemos (CRS) 1c blanke.

2 skirsnis: Pranešimų apie eksporto kreditavimus tvarka

47. IŠIMTYS: IŠANKSTINIS PRANEŠIMAS SU APTARIMU

a) Tikimasi, kad dalyvės nepažeis 27 straipsnyje nustatyto įsipareigojimo netaikyti išimčių ar kaip nors kitaip nenukryps nuo Susitarimo taisyklių. Tačiau jei kraštutinėmis aplinkybėmis dalyvė ketina imtis iniciatyvos remti terminus ir sąlygas, kurios yra Susitarimo išimtis, ta dalyvė praneša visoms kitoms dalyvėms apie jos ketinamus remti terminus ir sąlygas bent jau likus dešimčiai kalendorinių dienų iki įsipareigojimo sudarymo. Jei kuri nors kita dalyvė pareikalauja aptarimo šiuo laikotarpiu, dalyvė iniciatorė laukia dar dešimt kalendorinių dienų prieš įsipareigodama tokiomis sąlygomis. Paprastai toks aptarimas vyksta skubaus pranešimo, pvz., OLIS būdu.

b) Jei dalyvė iniciatorė apriboja arba atsiima savo ketinimą remti praneštus neatitinkančius terminus ir sąlygas, ji atitinkamai apie tai nedelsdama praneša visoms kitoms dalyvėms.

48. LEISTINOS IŠIMTYS: IŠANKSTINIS PRANEŠIMAS SU APTARIMU

a) Dalyvė praneša visoms kitoms dalyvėms bent jau likus dešimčiai kalendorinių dienų iki įsipareigojimo sudarymo, jei ji ketina taikyti priemokos normą, mažesnę už minimalią priemokos normą (padariusi pakeitimus dėl susijusių sąlygų), tuo atveju, kai šalies kredito rizika perkeliama/pašalinama ar apribojama/neįtraukiama visam skolos grąžinimo įsipareigojimo laikotarpiui pagal 27 straipsnio b dalį. Toks pranešimas apima paaiškinimą ir pateisinimą pagal V priedo 9 punktą. Jei kuri nors kita dalyvė pareikalauja aptarimo per šį laikotarpį, dalyvė iniciatorė laukia dar

▼B

dešimt kalendorinių dienų. Jei minimalios priemokos normos nuolaida yra 25 ar daugiau procentų, pranešančioji dalyvė praneša visoms kitoms dalyvėms bent jau likus dvidešimčiai kalendorinių dienų iki įsipareigojimo sudarymo ([1]).

49. LEISTINOS IŠIMTYS: IŠANKSTINIS PRANEŠIMAS BE APTARIMO

a) Dalyvė praneša visoms kitoms dalyvėms bent jau likus dešimčiai kalendorinių dienų iki įsipareigojimo sudarymo, ar ji ketina:

1) remti ilgesnius kaip penkerių metų, bet ne ilgesnius kaip aštuonerių su puse metų grąžinimo terminus I kategorijos šaliai;

2) nesilaikyti įprastos pagrindinės kredito sumos ar palūkanų mokėjimo tvarkos, nurodytos 13 straipsnio a ir b dalyse ir 14 straipsnio a dalyje;

3) teikti paramą jėgainei, kuri nėra atominė elektrinė, taikant grąžinimo terminą, ilgesnį už atitinkamą 10 straipsnyje nurodytą maksimalų terminą, bet neviršijantį dvylikos metų, kaip nustatyta 11 straipsnio a dalyje; arba

▼M1

▼B

5) taikyti nuolaidą minimaliai politinės kredito rizikos priemokos normai pagal 22 straipsnio f dalį.

b) Jei dalyvė iniciatorė apriboja arba atsiima savo ketinimą remti praneštas išimtis, ji apie tai nedelsdama praneša visoms kitoms dalyvėms.

50. IŠIMČIŲ SUDERINIMAS

Išimtis suderinti ketinanti dalyvė laikosi toliau nustatytos tvarkos.

Jei dalyvė iniciatorė nepraneša, kad ji atsiėmė savo ketinimą taikyti išimtį, dalyvės gali, pasibaigus atitinkamam 47 straipsnyje nustatytam laukimo laikotarpiui, teikti paramą taip:

— dėl „vienodo suderinimo", t. y. termino ir sąlygų, apimančių vienodą leistinos išimties dalį, bet visais kitais atvejais atitinkančių Susitarimą, suderinanti dalyvė praneša savo ketinimą suderinti kaip galima greičiau, arba

— dėl „nevienodo suderinimo", paskatinto pradinio pranešimo, t. y. bet kurios kitos terminų ir sąlygų dalies, kuriai taikomi 29 straipsnio apribojimai, suderinanti dalyvė pateikia naują išimtį, inicijuoja penkių kalendorinių dienų išankstinį pranešimą ir penkių kalendorinių dienų aptarimą ir laukia jo pabaigos. Šis laikotarpis gali sutapti su išankstinio pranešimo ir aptarimo laikotarpiu, kurį inicijuoja pirmoji pranešančioji dalyvė, bet negali baigtis prieš 47 straipsnio a dalyje nurodyto taikomo dešimties arba dvidešimties dienų laikotarpio pabaigą.

51. LEISTINŲ IŠIMČIŲ SUDERINIMAS

Leistinas išimtis suderinti ketinanti dalyvė laikosi toliau nustatytos tvarkos.

([1]) Pereinamuoju minimalios priemokos normos taikymo laikotarpiu:
— dalyvės laisvanoriškai ir su geriausiais ketinimais nedelsdamos praneša apie tuos atvejus, kai šalies kredito rizika yra perkelta/pašalinta ar apribota/neįtraukta visam skolos grąžinimo įsipareigojimo laikotarpiui,
— numatoma sudaryti šių atvejų specialistų grupę ir ją patikslinti pereinamojo laikotarpio pabaigoje, siekiant sudaryti sąrašą, į kurį turi įeiti, pvz., besąlyginės trečiųjų šalių garantijos, sąlyginio deponavimo sąskaitos ir turtu pagrįstas finansavimas. Ši specialistų grupė taip pat gali teikti rekomendacijas dėl atitinkamo nuolaidų dydžio.

▼B

Jei dalyvė iniciatorė nepraneša, kad ji atsiėmė savo ketinimą remti terminus ir sąlygas, kurios yra leistina išimtis, dalyvės gali, pasibaigus atitinkamai 48 arba 49 straipsniuose nustatytam laukimo laikotarpiui, teikti paramą taip:

— dėl „vienodo suderinimo", t. y. termino ir sąlygų, apimančių vienodą leistinos išimties dalį, bet visais kitais atvejais atitinkančių Susitarimą, suderinanti dalyvė praneša savo ketinimą suderinti kaip galima greičiau, arba

— dėl „nevienodo suderinimo", paskatinto pradinio pranešimo, t. y. bet kurios kitos terminų ir sąlygų dalies, kuriai taikomas 29 straipsnio apribojimas, suderinanti dalyvė pateikia naują pranešimą, inicijuoja penkių kalendorinių dienų išankstinį pranešimą ir laukia jo pabaigos. Šis laikotarpis gali sutapti su išankstinio pranešimo, kurį daro dalyvė iniciatorė, laikotarpiu, bet negali baigtis prieš atitinkamai 48 arba 49 straipsniuose nurodyto taikomo dešimties dienų laikotarpio pabaigą.

Sekretoriatas išsaugoja atskirų suderinimo pranešimų detales dėl minimalių priemokos normų EEI būdu.

52. NEPRANEŠTŲ NEATITINKANČIŲ TERMINŲ IR SĄLYGŲ SUDERINIMAS

a) Dalyvė, ketinanti suderinti tariamai neatitinkančius terminus ir sąlygas, kurių nepranešė kita dalyvė, apimančias atskirą sandorį ar kredito liniją, pagrįstai stengiasi nustatyti, ar tokie terminai ir sąlygos bus pasiūlyti. Bus laikoma, kad suderinanti dalyvė pagrįstai stengėsi ir todėl turi teisę suderinti, jei ji informavo kitas dalyves skubaus pranešimo, t. y. OLIS būdu apie savo ketinimą suderinti, bet negavo patvirtinimo per tris darbo dienas (neįskaitant gavimo dienos), kad neatitinkantys terminai ir sąlygos nebus taikomi.

b) Kredito liniją galima suderinti atskiru sandoriu arba kredito linija: abiem atvejais suderinimo pasiūlymas nustoja galioti ne vėliau kaip suderinama kredito linija.

c) Dalyvė, ketinanti suderinti kitos dalyvės neatitinkančius terminus ir sąlygas:

— „vienodo suderinimo" atveju laikosi atitinkamai 50 arba 51 straipsnių pirmoje įtraukoje nustatytos tvarkos, ir

— „nevienodo suderinimo" atveju laikosi atitinkamai 50 arba 51 straipsnių antroje įtraukoje nustatytos tvarkos.

53. TERMINŲ IR SĄLYGŲ, PASIŪLYTŲ ŠALIES, KURI NĖRA DALYVĖ, SUDERINIMAS

a) Prieš suderindama neatitinkančius terminus ir sąlygas, tariamai pasiūlytus šalies, kuri nėra dalyvė, dalyvė labai stengiasi patikrinti, kad šie terminai ir sąlygos būtų oficialiai remiami. Dalyvė informuoja visas kitas dalyves apie šių pastangų pobūdį ir rezultatus.

b) Dalyvė, ketinanti suderinti neatitinkančius terminus ir sąlygas, pasiūlytus šalies, kuri nėra dalyvė, laikosi 47 straipsnio a dalyje nustatytos išankstinio pranešimo ir aptarimo tvarkos.

3 skirsnis: Pranešimų tvarka su prekyba susijusiai pagalbai

54. IŠIMTYS: IŠANKSTINIS PRANEŠIMAS SU APTARIMU

a) Tikimasi, kad dalyvės nepažeis 40 straipsnyje nustatyto išimčių netaikymo įsipareigojimo arba kaip nors kitaip nenukryps nuo Susitarimo taisyklių. Tačiau jei kraštutinėmis aplinkybėmis dalyvė ketina imtis iniciatyvos remti terminus ir sąlygas, kurios yra Susitarimo išimtis, ta dalyvė praneša visoms kitoms dalyvėms terminus ir sąlygas, kurias ji ketina remti taikydama 55 ir 56 straipsniuose nustatytą tvarką. Šitai nepažeidžia 40 straipsnio b dalyje nustatytos tvarkos ir aplinkybių.

▼B

b) Jei dalyvė iniciatorė apriboja arba atsiima savo ketinimą remti praneštus neatitinkančius terminus ir sąlygas, ji atitinkamai apie tai nedelsdama informuoja visas kitas dalyves.

55. IŠANKSTINIS PRANEŠIMAS

a) Dalyvė iš anksto praneša, jei ji ketina teikti oficialią paramą:

— su prekyba susijusiai nesąlygotajai pagalbai, kurios vertė yra du ar daugiau milijonų SST, o lengvatų dalis – mažesnė kaip 80 procentų,

— su prekyba susijusiai nesąlygotajai pagalbai, kurios vertė yra mažiau kaip du milijonai SST, o subsidijos dalis (apibrėžta DAC) – mažiau kaip 50 procentų,

— su prekyba susijusiai sąlygotajai pagalbai, kurios vertė yra du ar daugiau milijonų SST, o lengvatų dalis – mažesnė kaip 80 procentų, arba

— su prekyba susijusiai sąlygotajai pagalbai, kurios vertė yra mažiau kaip du milijonai SST, o lengvatų dalis – mažesnė kaip 50 procentų.

b) Išankstinis pranešimas daromas vėliausiai likus trisdešimčiai dienų iki pasiūlymo pasirašymo arba įsipareigojimo dienos, žiūrint, kuri iš jų yra ankstesnė.

c) Išankstinis pranešimas, daromas pagal prieš tai nurodytą 55 straipsnio a dalies trečią įtrauką, kuris susijęs su didesniu kaip 50 milijonų SST projektu, apima papildomą informaciją apie projektą, paaiškinančią, kodėl pranešančioji dalyvė laiko, kad projektas yra tinkamas gauti sąlygotąją pagalbą pagal anksčiau 35 straipsnio b dalyje nustatytus pagrindinius patikrinimo būdus.

d) Jei dalyvė iniciatorė apriboja arba atsiima savo ketinimą remti praneštus neatitinkančius terminus ir sąlygas, ji atitinkamai apie tai nedelsdama informuoja visas kitas dalyves.

e) Šio straipsnio nuostatos taikomos sąlygotajai pagalbai, kuri yra susieto finansavimo paketo, aprašyto 33 straipsnyje, dalis.

56. SKUBUS PRANEŠIMAS

Dalyvė nedelsdama praneša visoms kitoms dalyvėms, t. y. per dvi darbo dienas nuo įsipareigojimo, jei ji teikia oficialią paramą su prekyba susijusiai sąlygotajai pagalbai, kurios vertė yra:

— du ar daugiau milijonų SST, o lengvatų dalis – 80 ar daugiau procentų, arba

— mažiau kaip du milijonai SST, o lengvatų dalis – 50 ar daugiau procentų.

Dalyvė taip pat nedelsdama praneša visoms kitoms dalyvėms, jei pasirašomas pagalbos protokolas, kredito linija ar panašus susitarimas.

57. NESĄLYGOTOSIOS PAGALBOS IŠIMTYS

Pranešimas nereikalingas, jei nesąlygotosios pagalbos finansavimo vertė yra:

— du ar daugiau milijonų SST, o lengvatų dalis – 80 ar daugiau procentų, arba

— mažiau kaip du milijonai SST, o subsidijos dalis (nustatyta DAC) – 50 ar daugiau procentų.

58. TECHNINĖS PAGALBOS IR MAŽŲ PROJEKTŲ IŠIMTYS

55 ir 56 straipsnių pranešimų nuostatos netaikomos:

— **techninei pagalbai:** sąlygotajai pagalbai, jei oficialios paramos plėtrai dalį sudaro vien techninis bendradarbiavimas, kuris yra mažesnis kaip trys procentai visos sandorio vertės arba vienas milijonas JAV dolerių, žiūrint kuri suma mažesnė, ir

— **mažiems projektams:** mažesniems kaip vieno milijono JAV dolerių kapitalo projektams, kurie finansuojami vien paramos plėtrai subsidijomis.

▼B

59. SĄLYGOTASIS PAGALBOS STATUSAS

Dalyvė gali reikalauti papildomos informacijos, kuri yra aktuali sąlygotajam bet kurio pavidalo pagalbos statusui pagal 31 straipsnio c dalį.

60. IŠANKSTINIŲ PRANEŠIMŲ SUDERINIMAS

Išankstinius pranešimus apie sąlygotąją pagalbą suderinti ketinanti dalyvė laikosi toliau nustatytos tvarkos.

Jei dalyvė iniciatorė neišsiunčia pranešimo, kad ji atsiėmė savo ketinimą teikti pagalbą, dalyvės gali remti sąlygotąją pagalbą toliau nurodytais būdais, pasibaigus 55 straipsnio b dalyje nurodytam trisdešimties darbo dienų laikotarpiui:

— dėl „vienodo suderinimo", t. y. termino ir sąlygų, kurių rezultatas yra ta pati lengvatų dalis, suderinanti dalyvė praneša savo ketinimą suderinti kaip galima greičiau, arba

— dėl „nevienodo suderinimo", paskatinto pradinio pranešimo, t. y. bet kurios kitos neatitinkančios sąlygų dalies, kuriai taikomi 41 straipsnio apribojimai, suderinanti dalyvė inicijuoja penkių kalendorinių dienų išankstinio pranešimo laikotarpį ir laukia jo pabaigos. Šis laikotarpis gali sutapti su išankstinio pranešimo, kurį daro dalyvė iniciatorė, laikotarpiu ir aptarimo tvarka, bet negali baigtis prieš 55 straipsnio b dalyje nurodyto taikomo trisdešimties dienų laikotarpio pabaigą.

61. SKUBIŲ PRANEŠIMŲ SUDERINIMAS

Skubaus pranešimo nereikia, jei dalyvė ketina suderinti terminus ir sąlygas, kurioms buvo taikomas skubus pranešimas pagal 56 straipsnį.

4 skirsnis: Su prekyba susijusios pagalbos konsultacijų tvarka

62. KONSULTACIJŲ TIKSLAS

a) Dalyvė, kuri siekia išsiaiškinti galimus prekybos motyvus dėl sąlygotosios pagalbos, gali prašyti pateikti visą pagalbos kokybės įvertinimą (išsamiai išdėstytą VI priede).

b) Dar daugiau, dalyvė gali prašyti konsultacijų su kitomis dalyvėmis pagal 63 straipsnį. Konsultacijos apima 69 straipsnyje apibrėžtas privačias konsultacijas, siekiant aptarti:

— pirma, ar pagalbos pasiūlymas atitinka ankstesnių 34 ir 35 straipsnių reikalavimus, ir

— prireikus, ar pagalbos pasiūlymas yra pateisinamas net jeigu jis neatitinka 34 ir 35 straipsnių reikalavimų.

63. KONSULTACIJŲ APIMTIS IR LAIKAS

a) Konsultacijų metu dalyvė gali be viso kito prašyti tokios informacijos:

— išsamaus galimybių studijos/projekto įvertinimo,

— ar yra konkuruojantis pasiūlymas, teikiantis ne lengvatinį ar pagalbos finansavimą,

— tikimybė, kad projektas uždirbs ar sutaupys užsienio valiutos,

— ar bendradarbiaujama su daugiašalėmis organizacijomis, tokiomis kaip Pasaulio bankas,

— tarptautinio konkurso (ICB) buvimas, ypač jei pagalbą teikiančios šalies tiekėjas yra mažiausiai įvertintas pasiūlymas,

— išvados dėl aplinkos apsaugos,

— ar dalyvauja privatus sektorius, ir

— pranešimų apie lengvatinius ar pagalbos kreditus laikas (pvz., šeši mėnesiai prieš pasiūlymo pasirašymo ar įsipareigojimo dieną).

▼B

b) Konsultacijos užbaigiamos ir sekretoriatas visoms dalyvėms praneša abiejų 62 straipsnio klausimų rezultatus mažiausiai prieš dešimt darbo dienų iki konkurso pabaigos dienos ar įsipareigojimo dienos, žiūrint, kuri iš jų ankstesnė. Jei tarp konsultacijų šalių yra nesutarimų, sekretoriatas pakviečia kitas dalyves išreikšti savo nuomonę per penkias darbo dienas. Jis perduoda šias nuomones pranešančiajai dalyvei, kuri persvarsto, ar reikia veikti toliau, jei paaiškėja, kad pagalbos pasiūlymo neremia didžioji dalyvių dalis.

64. KONSULTACIJŲ DĖL DIDELIŲ PROJEKTŲ TVARKA

Jei dalyvės netenkina pagal 55 straipsnio c dalį pateikta papildoma informacija apie projektą, ji gali prašyti papildomos informacijos. Paskui dalyvė gali prašyti konsultacijos pagal 63 straipsnį. Visose tokiose konsultacijose ypatinga reikšmė teikiama numatomai galimybei gauti finansavimą rinkos arba Susitarimo sąlygomis, svarstant tokios pagalbos tinkamumą.

65. KONSULTACIJŲ REZULTATAI

a) Pagalbą teikianti šalis, kuri nori tęsti projektą nepaisant to, kad trūksta didžiosios dalyvių dalies paramos, kitoms dalyvėms pateikia išankstinį pranešimą apie savo ketinimą ne vėliau kaip per šešiasdešimt kalendorinių dienų nuo konsultacijos pabaigos, t. y. pirmininko išvados priėmimo. Pagalbą teikianti šalis taip pat parašo raštą OECD Generaliniam Sekretoriui, bendrais bruožais nusakydama konsultacijų rezultatus ir paaiškindama viršesnį su prekyba nesusijusį nacionalinį interesą, verčiantį taip elgtis. Dalyvės tikisi, kad tokie atvejai nebus įprasti ir dažni.

b) Pagalbą teikianti šalis nedelsdama praneša dalyvėms, kad ji išsiuntė raštą OECD Generaliniam Sekretoriui, pridėdama jo egzempliorių prie pranešimo. Pagalbą teikianti šalis ar bet kuri kita dalyvė neprisiima sąlygotosios pagalbos įsipareigojimo dešimt dienų po šio pranešimo išsiuntimo dalyvėms. Projektams, kuriems, kaip paaiškėja konsultacijų metu, yra konkurenciniai komerciniai pasiūlymai, nurodytasis dešimties darbo dienų laikotarpis pratęsiamas iki penkiolikos dienų.

c) Sekretoriatas kontroliuoja konsultacijų eigą ir rezultatus.

5 skirsnis: Keitimosi informacija apie eksporto kreditavimo ir su prekyba susijusią pagalbą tvarka

66. RYŠIŲ VIETOS

Visi ryšiai tarp paskirtų ryšių vietų kiekvienoje šalyje tvarkomi greitomis ryšio priemonėmis, pvz. OLIS, ir yra slapti.

67. UŽKLAUSIMŲ SRITIS

a) Dalyvė gali klausti kitos dalyvės apie pastarosios požiūrį į kurią nors trečiąją šalį, trečiosios šalies instituciją ar konkretų verslo tvarkymo būdą.

b) Prašymą dėl oficialios paramos gavusi dalyvė gali pateikti užklausimą kitai dalyvei, suteikiančiai palankiausius terminus ir sąlygas, kurias klausiančioji dalyvė norėtų remti.

c) Dalyvė, kuri gauna tvirtinimų, kad kita dalyvė pasiūlė Susitarimo neatitinkančią oficialią paramą, gali pateikti užklausimą tai dalyvei, nurodydama tokių tvirtinimų detales.

d) Jei užklausimas pateikiamas kelioms dalyvėms, jame turi būti adresatų sąrašas.

e) Vienas visų užklausimų egzempliorius siunčiamas sekretoriatui.

68. ATSAKYMŲ SRITIS

a) Dalyvė, kuriai siunčiamas užklausimas, atsako per septynias kalendorines dienas ir pateikia kiek galima daugiau informacijos. Atsakyme dalyvė turi geriausiu įmanomu būdu nurodyti, kokį sprendimą ji greičiausiai priims. Prireikus kaip galima greičiau turi būti pateikiamas išsamus atsakymas. Atsakymo egzemplioriai siunčiami kitiems to užklausimo adresatams ir sekretoriatui.

▼B

b) Jei atsakymas į užklausimą po to tampa negaliojančiu dėl kurios nors priežasties, kadangi, pavyzdžiui:

— pateiktas, pakeistas ar atsiimtas prašymas, arba

— svarstomos kitos sąlygos,

atsakymas pateikiamas nedelsiant, ir jo egzemplioriai perduodami visiems kitiems užklausimo adresatams ir sekretoriatui.

69. PRIVAČIOS KONSULTACIJOS

a) Dalyvės susitaria teigiamai atsakyti į išankstinių privačių konsultacijų prašymus, t. y. per penkias darbo dienas, ypač jei galima suprasti, kad galiojanti keitimosi informacija tvarka yra nepakankama.

b) Visoms dalyvėms pranešama apie kiekvieną prašymą dėl privačių konsultacijų. Konsultacijos vyksta kaip galima greičiau pasibaigus penkių darbo dienų laikotarpiui.

c) Konsultacijos prašanti dalyvė pirmininkauja susitikimui ir atsako už tai, kad būtų surastas abiem pusėm tinkamas laikas ir vieta. Kitos dalyvės apie tai atitinkamai informuojamos.

d) Tais atvejais kai sandoris, dėl kurio konsultuojamasi, jau įvyko, pirmininką išrenka suinteresuotosios šalys. Jei konsultacija nevyksta OECD būstinėje Paryžiuje, konsultacijos prašanti dalyvė teikia sekretoriato paslaugas, įskaitant, jei reikia, vertimą.

e) Sekretoriatas nedelsdamas išsiuntinėja konsultacijos rezultatus visoms dalyvėms. Jei sekretoriatas negali dalyvauti susitikime, rengiamame ne OECD būstinėje, pirmininkas užtikrina, kad jam būtų pranešta apie rezultatus.

f) Pirmininkas koordinuoja su sekretoriatu visus būtinus paskesnius veiksmus.

g) Keitimosi informacija ar privačių konsultacijų išdava gali būti bendroji linija.

70. BENDROSIOS LINIJOS

Bendroji linija yra susitarimas tarp dalyvių susitarti dėl oficialios paramos pagrindo konkrečiame sandoryje ar konkrečiomis aplinkybėmis. Ji gali apimti terminus ir sąlygas, kurios yra daugiau arba mažiau palankesnės negu tos, kurias leidžia Susitarimas. Sutartos bendrosios linijos taisyklės pakeičia Susitarimo taisykles tik tam sandoriui arba bendrojoje linijoje nurodytomis aplinkybėmis.

71. BENDRŲJŲ LINIJŲ TVARKA IR FORMA

a) Bendrosios linijos pasiūlymai skiriami tik sekretoriatui. Pasiūlymas dėl bendrosios linijos siunčiamas visoms dalyvėms, ir, jei jis susijęs su sąlygotąja pagalba, sekretoriatas jį išsiunčia visoms DAC ryšių vietoms. Iniciatorius neįvardijamas bendrosios linijos registro OLIS skelbimų lentoje. Tačiau sekretoriatas gali žodžiu įvardyti iniciatorių dalyvei ar DAC šiems to pareikalavus. Sekretoriatas registruoja tokius prašymus.

b) Bendrosios linijos pasiūlyme turi būti nurodyta data ir jis turi būti tokios formos:

— identifikacinis numeris, po kurio eina žodžiai „Bendroji linija”,

— importuojančios šalies ir pirkėjo pavadinimas,

— įmanomai tikslesnis projekto aprašymas, kad projektas būtų aiškiai atpažįstamas,

— šalies iniciatorės numatomi terminai ir sąlygos,

— bendrosios linijos pasiūlymas,

— žinomų konkuruojančių siūlytojų tautybė ir pavardės,

— komercinio ir finansinio pasiūlymo pateikimo pabaigos data ir konkurso numeris tiek, kiek jis yra žinomas, ir

▼B

— kita aktuali informacija, įskaitant bendrosios linijos pasiūlymo priežastis, projekto studijų prieinamumą ir (arba) ypatingas aplinkybes.

c) Pagal 34 straipsnio b dalies 4 punktą pateikiamas bendrosios linijos pasiūlymas skiriamas sekretoriatui ir jo egzemplioriai siunčiami kitoms dalyvėms. Bendrosios linijos pasiūlymą pateikianti dalyvė pateikia išsamų paaiškinimą, kodėl ji mano, kad šalies klasifikacija turi skirtis nuo 34 straipsnio b dalyje nustatytos tvarkos.

72. ATSAKYMAI Į BENDROSIOS LINIJOS PASIŪLYMUS

a) Atsakymai pateikiami per dvidešimt kalendorinių dienų, nors dalyvės skatinamos atsakyti į bendrosios linijos pasiūlymą kaip galima greičiau.

b) Atsakymas gali būti papildomos informacijos prašymas, priėmimas, atmetimas, pasiūlymas keisti bendrąją liniją ar alternatyvus bendrosios linijos pasiūlymas.

c) Laikoma, kad dalyvė, kuri praneša, kad neturi nuomonės, nes į ją nesikreipė eksportuotojas ar pagalbą gaunančios šalies valdžios institucijos pagalbos projektui atveju, priima bendrosios linijos pasiūlymą. Jei į šią dalyvę kreipiamasi po to, kai bendroji linija įsigalioja, ji taip pat gali taikyti 77 straipsnio a–d dalyse nustatytą tvarką, jei ji nori teikti palankesnius terminus ir sąlygas, negu nurodytosios bendrojoje linijoje.

73. BENDRŲJŲ LINIJŲ PRIĖMIMAS

a) Praėjus dvidešimties dienų laikotarpiui, sekretoriatas informuoja visas dalyves apie situaciją, susijusią su bendrosios linijos pasiūlymu. Jei bendrąją liniją priima ne visos dalyvės, bet nei viena jų jos neatmeta, pasiūlymas lieka atviras dar aštuonių kalendorinių dienų laikotarpiu.

b) Laikoma, kad praėjus šiam papildomam laikotarpiui, dalyvė, kuri aiškiai nėra atmetusi bendrosios linijos pasiūlymo, jį priėmė. Tačiau dalyvė, įskaitant dalyvę iniciatorę, gali padaryti taip, kad ji priimtų bendrąją liniją priklausomai nuo to, ar ją aiškiai priima viena ar keletas dalyvių.

c) Jei dalyvė nepriima vienos ar keleto bendrosios linijos dalių, ji netiesiogiai priima visas kitas bendrosios linijos dalis. Susitariama, kad dėl tokio dalinio priėmimo kitos dalyvės gali pakeisti savo požiūrį į siūlomą bendrąją liniją. Visos dalyvės gali laisvai siūlyti ar suderinti terminus ir sąlygas, kurioms netaikoma bendroji linija.

d) Nepriimta bendroji linija gali būti patikslinta taikant 71 ir 72 straipsnių tvarką. Šiomis aplinkybėmis dalyvių nesaisto jų pradinis sprendimas.

74. NESUTARIMAS DĖL BENDRŲJŲ LINIJŲ

Jei dalyvė iniciatorė ir dalyvė, kuri pasiūlė pakeitimą ar alternatyvų variantą, negali susitarti dėl bendrosios linijos per papildomą aštuonių kalendorinių dienų laikotarpį, šį laikotarpį galima pratęsti jų bendru sutarimu. Sekretoriatas informuoja visas dalyves apie kiekvieną tokį pratęsimą.

75. BENDROSIOS LINIJOS ĮSIGALIOJIMO DIENA

Sekretoriatas informuoja visas dalyves, kad bendroji linija įsigalios arba kad ji atmesta; bendroji linija įsigalioja po trijų kalendorinių dienų nuo šio pranešimo. Sekretoriatas pateikia OLIS nuolat atnaujinamus duomenis apie visas bendrąsias linijas, dėl kurių susitarta ar nenuspręsta.

76. BENDRŲJŲ LINIJŲ GALIOJIMAS

a) Jei susitariama, bendroji linija galioja dvejus metus nuo jos įsigaliojimo dienos, nebent sekretoriatui pranešama, kad ji daugiau nebeaktuali, ir kad tą priima visos dalyvės. Bendroji linija tebegalioja dar dvejus metus, jei dalyvė siekia per keturiolika kalendorinių dienų pratęsti pradinę galiojimo pabaigos datą. Dėl toli-

▼B

mesnių pratęsimų galima susitarti ta pačia tvarka. Bendroji linija, dėl kurios susitarta pagal 34 straipsnio b dalies 4 punktą, galioja tol, kol gaunami Pasaulio banko kitų metų duomenys.

b) Sekretoriatas kontroliuoja bendrųjų linijų būklę ir atitinkamai informuoja dalyves, pateikdamas OLIS „Galiojančių bendrųjų linijų būklės" sąrašą. Atitinkamai sekretoriatas, *inter alia*:

— prideda naujas bendrąsias linijas dalyvėms jas priėmus,

— atnaujina galiojimo pabaigos datą, jei dalyvė prašo pratęsimo,

— išbraukia bendrąsias linijas, kurios nustoja galioti, ir

— kiekvieną ketvirtį skelbia bendrųjų linijų, kurių galiojimas baigiasi kitą ketvirtį, sąrašą.

77. NUKRYPIMAS NUO BENDROSIOS LINIJOS

a) Dalyvė, ketinanti remti terminus ir sąlygas, kurios yra palankesnės už sutartąsias bendrojoje linijoje, apie tai praneša visoms dalyvėms ir sekretoriatui bent jau prieš šešiasdešimt kalendorinių dienų prieš įsipareigodama.

b) Į šį pranešimą įtraukiamas paaiškinimas apie priežastį, kodėl ji ketina remti terminus ir sąlygas, kurios yra palankesnės už bendrąją liniją, ir pateisinantis įrodymas, kad jų pasekmė nebus sprendimas dėl pirkimo (gal būt įtraukiant tarptautinio konkurso (ICB) rezultatus), kurį įtakoja galimybės gauti pagalbą buvimas.

c) Konkrečiu sandoriu susidomėjusiai dalyvei prašant, sekretoriatas organizuoja privačią konsultaciją.

d) Jei privačios konsultacijos metu nenustatoma alternatyvi bendroji linija, ta dalyvė susilaiko nuo įsipareigojimo iki dvidešimt aštuonių kalendorinių dienų nuo privačios konsultacijos arba šešiasdešimt kalendorinių dienų nuo pranešimo, žiūrint, kuri šių datų yra vėlesnė.

e) Dalyvė pasilieka teisę suderinti pasiūlymą, kuris yra palankesnis už sutartąjį bendrojoje linijoje pagal 50, 53, 60 ir 61 straipsnius.

6 skirsnis: Operatyvinės minimalių palūkanų normų (CIRR) pranešimo nuostatos

78. MINIMALIŲ PALŪKANŲ NORMŲ PRANEŠIMAS

a) Valiutų CIRR, nustatomos pagal 16 straipsnio sąlygas, siunčiamos skubiu pranešimu bent jau kartą per mėnesį sekretoriatui, kad šis jas išsiuntinėtų visoms dalyvėms.

b) Toks pranešimas turi pasiekti sekretoriatą ne vėliau kaip po penkių dienų nuo kiekvieno mėnesio, kurį apima ši informacija, pabaigos. Sekretoriatas paskui nedelsdamas informuoja visas dalyves apie taikytinas normas.

79. PALŪKANŲ NORMŲ TAIKYMO ĮSIGALIOJIMO DIENA

Visi palūkanų normų pakeitimai įsigalioja penkioliktą dieną nuo kiekvieno mėnesio pabaigos.

80. SKUBŪS PALŪKANŲ NORMŲ PAKEITIMAI

Jei pagal rinkos įvykius būtina pranešti apie CIRR pakeitimą per mėnesį, pakeista norma įgyvendinama po dešimties dienų nuo tos dienos, kai sekretoriatas gavo pranešimą apie šį pakeitimą.

7 skirsnis: Operatyvinės keitimosi informacija apie priemokas nuostatos

81. ELEKTRONINIS KEITIMASIS INFORMACIJA (EEI) APIE PRIEMOKAS

Dalyvės pateikia VII priede apibrėžtą informaciją, kad palengvintų Susitarimo nuostatų dėl minimalių priemokų normų įgyvendinimą.

▼B

8 skirsnis: Patikslinimai

82. METINIS PATIKSLINIMAS

a) Dalyvės mažiausiai kartą per metus patikslina Susitarimo veikimą. Patikslinama paprastai kiekvienų metų antrą ketvirtį. Patikslinimo metu dalyvės nagrinėja, *inter alia*, pranešimų darymo tvarką, išlygas, DDR sistemos įgyvendinimą ir veikimą, sąlygotosios pagalbos taisykles ir tvarką, suderinimo klausimus, išankstinius įsipareigojimus, tvarką dėl kreditavimo pagrindinėms žemės ūkio prekėms ir platesnio dalyvavimo Susitarime galimybes.

b) Šis patikslinimas grindžiamas dalyvių patirties informacija ir jų pasiūlymais gerinti Susitarimo veikimą ir veiksmingumą. Dalyvės atsižvelgia į Susitarimo tikslus ir vyraujančią ekonominę bei monetarinę padėtį. Informacija ir pasiūlymai, kuriuos dalyvės nori pateikti, turi pasiekti sekretoriatą ne vėliau kaip likus keturiasdešimt penkioms dienoms iki patikslinimo dienos.

83. MINIMALIŲ PALŪKANŲ NORMŲ PATIKSLINIMAS

a) Dalyvės reguliariai patikslina CIRR nustatymo sistemą, siekdamos užtikrinti, kad praneštos normos atspindėtų esamas rinkos sąlygas ir atitiktų veikiančių normų nustatymo tikslus. Tokie patikslinimai taip pat apima maržą, pridedamą taikant šias normas.

b) Dalyvė gali pateikti dalyvių pirmininkui pagrįstą prašymą dėl neeilinio patikslinimo tuo atveju, jei ta dalyvė mano, kad vienos ar keleto valiutų CIRR daugiau nebeatspindi esamų rinkos sąlygų.

84. MINIMALIŲ PRIEMOKŲ NORMŲ PATIKSLINIMAS IR SUSIJĘ KLAUSIMAI

Dalyvės reguliariai ir bent jau kartą per metus kontroliuoja ir patikslina visus priemokų taisyklių klausimus ir tvarką. Šitai apima:

— šalies rizikos modelio metodiką, kad būtų galima patikrinti jo pagrįstumą patirties kontekste,

— priemokos normas joms su laiku pakeisti, siekiant užtikrinti, kad jos ir toliau būtų tikslus rizikos matas, atsižvelgiant į tris PFT: pinigų srautų ir padidėjimų apskaitos būdus ir prireikus privačios rinkos rodiklius,

— susijusių sąlygų sistemą, ir

— aplinkybių, kuriomis galima taikyti nuolaidas minimalioms priemokų normoms, ekspertų grupę ir atitinkamą tokių nuolaidų lygmenį. Siekdamas padėti patikslinimui, sekretoriatas pateikia ataskaitas apie visus pranešimus.

V SKYRIUS

ATEITIES DARBAS

85. VISUOTINIS SĄLYGOTUMO PANAIKINIMAS

Dalyvės patvirtina savo pasiryžimą bendradarbiauti su darbo grupe dėl finansinių paramos plėtrai aspektų (DAC/FA), kad nustatytų pagalbos sąlygotumo panaikinimo tikslus ir tiksliau apibrėžtų nesąlygotąją ir sąlygotąją pagalbą. Šioje srityje jos atidžiai stebi DAC/FA pažangą. Jos susitaria kviesti DAC/FA aptarti, kaip stiprinti drausmę ir skaidrumą:

a) **drausmė:** dalyvės skubiai įsitraukia į svarstymą su DAC/FA, kad susitartų dėl pagalbos sąlygotumo panaikinimo tikslų;

b) **skaidrumas:** kartu su DAC/FA reikia sudaryti šių priemonių, skirtų skaidrumui gerinti, modelius:

— pranešimas apie konkrečią nesąlygotąją pagalbą vėliausiai iki pasiūlymų pateikimo procedūros pradžios arba per, pvz., keturiasdešimt penkias dienas nuo finansinės sutarties pasirašymo dienos, žiūrint, kuri šių datų yra ankstesnė, sutei-

▼B

kiant tinkamą laiką ir informaciją apie projektą pasiūlymams, kurie turi būti parengti per konkursui nustatytą laikotarpį, ir

— skubus atgalinį poveikį turintis pranešimas apie bendrovės, su kuria sudaroma konkrečios nesąlygotosios pagalbos sutartis, pavadinimą ir šalį.

Sekretoriatas sudaro ir atnaujina tokių pranešimų sąrašą OLIS sistemoje. Prieš tai nurodyta informacija nėra slapta.

86. RINKOS LANGAI

Dalyvės įsipareigoja toliau tyrinėti skaidrumo klausimą ir rinkos langų operacijų apibrėžimą, kad neleistų iškraipyti konkurencijos.

87. SEKTORIAI

a) Dalyvės įsipareigojo pradėti derybas 1994 m. dėl papildomų rekomendacijų žemės ūkio produktų eksporto kreditavimui. Buvo įkurta ekspertų grupė, kurios pirmas susitikimas įvyko 1995 m. balandžio mėn.

b) Bus aptarta papildomų rekomendacijų Susitarime dėl plieno statinių ir įrengimų būtinybė, kai bus žinomi derybų daugiašalės plieno sutarties kontekste rezultatai.

88. AIŠKINIMO SKIRTUMAI

Paaiškėjo, kad neįmanoma visiškai susitarti dėl oficialios paramos apibrėžimo dėl skirtumų tarp seniai nusistovėjusių nacionalinių eksporto kredito sistemų. Susitariama, kad bus stengiamasi išspręsti aiškinimo skirtumus skubos tvarka. Kol bus dėl to susitarta, dabartinis Susitarimo tekstas nepažeidžia esamų aiškinimų.

▼**M1**

I PRIEDAS

SEKTORINIS SUSITARIMAS DĖL EKSPORTO KREDITŲ LAIVAMS

I SKYRIUS

SEKTORINIO SUSITARIMO TAIKYMO SRITIS

►**A1** 1. **Dalyvavimas**

Sektoriaus susitarimo dalyviai: Australija, Europos bendrija (į kurią įeina šios šalys: Austrija, Belgija, Kipras, Čekija, Danija, Estija, Suomija, Prancūzija, Vokietija, Graikija, Vengrija, Airija, Italija, Latvija, Lietuva, Liuksemburgas, Malta, Nyderlandai, Lenkija, Portugalija, Slovakija, Slovėnija, Ispanija, Švedija, Jungtinė Karalystė), Japonija, Korėja ir Norvegija. ◄

2. **Veikimo sfera**

Šis Sektorinis susitarimas, papildantis Susitarimą, numato ypatingas rekomendacijas oficialiai remiamiems eksporto kreditams, liečiantiems eksporto sutartis dėl:

2.1. Naujų 100 ir daugiau registrinių tonų talpos jūrų laivių, skirtų asmenims ir kroviniams gabenti arba specialioms paslaugoms suteikti (pavyzdžiui, žvejybos laivai, žuvų perdirbimo laivai, ledlaužiai ir gilintuvai, kurie dėl jų varomosios jėgos ir vairavimo savybių visada yra tinkami laivybai atviroje jūroje), 365 ir daugiau kW vilkikų ir nebaigtų, bet galinčių laikytis ir judėti ant vandens, laivų korpusų. Šis Sektorinis susitarimas netaikomas karo laivams. Sektorinis susitarimas netaikomas plaukiojantiems dokams ir atviroje jūroje esantiems judantiems įrenginiams. Jei iškyla sunkumų, liečiančių eksporto kreditą tokiems įrenginiams, Sektorinio susitarimo dalyvės (toliau – dalyvės), apsvarsčiusios dalyvių pateiktas tinkamai pagrįstas paraiškas, gali nuspręsti šiems įrenginiams taikyti Sektorinį susitarimą.

2.2. Bet kokio laivo techninio pertvarkymo. Laivo techninis pertvarkymas – tai daugiau kaip 1 000 tūrio registrinių tonų talpos jūrų laivių pertvarkymas, jei pertvarkymo veiksmai apima esminius krovinio schemos, korpuso ar varymo sistemos pakeitimus.

2.3. i) Nors „laivo su oro pagalve” tipo laivams Sektorinis susitarimas netaikomas, dalyvės turi teisę suteikti šiems laivams eksporto kreditus tokiomis pat sąlygomis, kokios numatytos Sektoriniame susitarime. Jos įsipareigoja nuosaikiai naudotis šia galimybe ir nesudaryti laivams tokių kredito sąlygų, jei nustatoma, kad nėra konkurencijos Sektorinio susitarimo nustatytomis sąlygomis.

ii) Šiame Sektoriniame susitarime sąvoka *„laivas su oro pagalve”* reiškia 100 ir daugiau tonų laivą amfibiją, galintį laikytis ore vien tik dėl oro, pučiamo palei elastinę briauną, einančią visu jo perimetru ir po juo, ir sudarančio virš žemės ar vandens paviršiaus oro pagalvę, be to, turinčio propelerį arba reaktyvinį variklį, kurie leidžia transporto priemonę valdyti ir judėti ja į priekį.

iii) Laikoma, kad yra susitarta, jog eksporto kreditai tokiomis pat sąlygomis, kokios numatytos Sektoriniame susitarime, suteikiami tik laivams su oro pagalve, kurie naudojami jūroje, bet ne sausumoje, išskyrus atstumus, kuriuos reikia įveikti terminalui pasiekti, ir kurie nėra didesni nei 1 km nuo vandens.

II SKYRIUS

EKSPORTO KREDITŲ IR SĄLYGOTOSIOS PAGALBOS NUOSTATOS

3. **Maksimali kredito grąžinimo trukmė**

Maksimali kredito grąžinimo trukmė, nepriklausomai nuo paskirties šalies klasifikacijos, yra dvylika metų nuo kredito pradžios.

4. **Grynųjų pinigų mokėjimai**

Dalyvės reikalauja, kad būtų atliktas mažiausiai 20 % eksporto sutarties vertės mokėjimas iki kredito pradžios.

▼M1

5. **Pagrindinės kredito sumos grąžinimas**

Pagrindinė kredito suma grąžinama lygiomis dalimis reguliariais paprastai 6 mėnesių arba daugiausiai 12 mėnesių intervalais.

6. **Minimali priemoka**

Susitarimo nuostatos, liečiančios minimalių priemokų normas, taikomos tik šio Sektorinio susitarimo dalyvėms jas apsvarsčius iš naujo.

7. **Pagalba**

Dalyvės, norinčios teikti pagalbą, įgyvendindamos Susitarimo nuostatas, turi taip pat patvirtinti, kad laivas, kol nepasibaigęs kredito grąžinimo terminas, nebus eksploatuojamas atvirai užregistruotas, ir bus gauta atitinkama garantija, jog laivo galutinis savininkas yra įsikūręs paskirties šalyje, jis nėra užsienio bendrovės pasyvi dukterinė bendrovė, jis įsipareigoja neparduoti laivo be šios šalies institucijų leidimo.

III SKYRIUS

PROCEDŪROS

8. **Pranešimai**

Siekdamos užtikrinti skaidrumą, dalyvės, įgyvendindamos Susitarimo ir IBRD/Berno sąjungos/OECD kreditoriaus pranešimų sistemos nuostatas, taip pat kasmet pateikia informaciją apie jų pačių oficialios pagalbos teikimo sistemą ir priemones šiam Sektoriniam susitarimui įgyvendinti, įskaitant galiojančias schemas.

9. **Patikrinimai**

a) Sektorinį susitarimą kasmet arba reikalaujant dalyvėms iš naujo apsvarsto OECD laivų statybos darbo grupė. Apie tai pateikiama ataskaita Susitarimo dalyvėms.

b) Siekdamos užtikrinti Susitarimo ir šio Sektorinio susitarimo darną, atsižvelgdamos į laivų statybos pramonės specifiką, šio Sektorinio susitarimo dalyvės ir Susitarimo dalyvės atitinkamai konsultuojasi ir derina veiksmus.

c) Susitarimo dalyvėms priėmus sprendimą Susitarimą keisti, šio Sektorinio susitarimo dalyvės (toliau – dalyvės) svarsto tokį sprendimą ir jo padarinius Sektoriniam susitarimui. Iki svarstymo pabaigos Susitarimo pakeitimai šiam Sektoriniam susitarimui reikšmės neturi. Tuo atveju, kai dalyvės Susitarimo gali pritarti pakeitimams, jos praneša apie tai raštu Susitarimo dalyvėms. Jei dalyvės Susitarimo pakeitimams, kurių taikymas paliestų ir laivų statybą, pritarti negali, jos praneša Susitarimo dalyvėms apie nesutikimą ir pradeda su jomis konsultacijas, kad būtų rastas problemos sprendimas. Susitarimo tarp abiejų grupių nepasiekus, pakeitimų taikymui laivų statyboje lemiama yra dalyvių nuomonė.

d) Įsigaliojus „Susitarimui dėl komercinių laivų statybos ir remonto pramonės normalių konkurencinių sąlygų", šis Sektorinis susitarimas nustoja galioti dalyvėms, kurios įstatymiškai įpareigotos taikyti 1994 m. (C/WP6(94)6) Susitarimą dėl eksporto kreditų laivams. Šios dalyvės nedelsdamos turi pradėti 1994 m. Susitarimo svarstymą, siekiant jį suderinti su šiuo Sektoriniu susitarimu.

▼**M1**

Priedėlis

ATEITIES DARBŲ ĮSIPAREIGOJIMAI

Šio Sektorinio susitarimo dalyvės, įgyvendindamos Susitarimo skyriaus „Ateities darbai" nuostatas, taip pat sutiko:

a) atsižvelgdamos į sąlygotajai pagalbai Susitarime nustatytą drausmę, sudaryti laivų tipų, kurie paprastai laikomi neperspektyviais verslo prasme, paaiškinamąjį sąrašą;

b) išnagrinėti Susitarimo nuostatas, liečiančias minimalių priemokų normas, kad būtų nustatyta, ar galima jas įtraukti į šį Sektorinį susitarimą;

c) remiantis tarptautinių derybų rezultatais, priimti kitas minimalių palūkanų normų disciplinas, įskaitant specialų CIRR ir kintamąsias palūkanas;

d) apsvarstyti pagrindinės kredito sumos grąžinamų dalių panaudojimą.

▼B

II PRIEDAS

SEKTORINIS SUSITARIMAS DĖL EKSPORTO KREDITAVIMO ATOMINĖMS ELEKTRINĖMS

I SKYRIUS

SEKTORINIO SUSITARIMO TAIKYMO SRITIS

1. **Taikymo sritis**

   a) Šis Sektorinis susitarimas, papildantis Susitarimą:

      — nustato ypatingas rekomendacijas, taikomas oficialiai remiamam eksporto kreditavimui, susijusiam su sutartimis dėl visų atominių elektrinių ar jų dalies eksporto, apimančiam dalis, įrengimus, medžiagas ir paslaugas, įskaitant personalo mokymą, kuris tiesiogiai būtinas statant ir atiduodant eksploatuoti tokias atomines elektrines. Jis taip pat nustato sąlygas, taikomas paramai branduoliniam kurui,

      — netaikomas dalykams, už kuriuos paprastai atsakingas pirkėjas, konkrečiai sąnaudoms, susijusioms su žemės užstatymu, keliais, statybininkų miesteliu, elektros linijomis, skirstymo stotimi ir vandens tiekimu, taip pat sąnaudomis, atsirandančiomis pirkėjo šalyje dėl oficialaus patvirtinimo tvarkos (pvz., leidimas statybvietei, statybos leidimas, kuro pakrovimo leidimas).

   b) Oficialiai paramai, teikiamai užbaigiant atominės elektrinės eksploatavimą, greičiau taikomos Susitarimo, o ne Sektorinio susitarimo sąlygos. Eksploatavimo užbaigimas apibrėžiamas kaip atominės elektrinės uždarymas arba išmontavimas. Susitarimo 70–77 straipsniuose nustatyta bendrosios linijos tvarka suteikia galimybę apriboti arba pratęsti grąžinimo terminus.

2. **Patikslinimas**

   Dalyvės kiekvienais metais patikslina Sektorinio susitarimo nuostatas.

II SKYRIUS

EKSPORTO KREDITAVIMO IR SĄLYGOTOSIOS PAGALBOS NUOSTATOS

3. **Maksimalus grąžinimo terminas**

   Maksimalus grąžinimo terminas nepriklausomai nuo šalies klasifikacijos yra penkiolika metų.

4. **Minimalios palūkanų normos**

   a) Dalyvė, teikianti oficialią finansavimo paramą tiesioginio finansavimo, refinansavimo ar palūkanų normų subsidijų pavidalu, taiko minimalias palūkanų normas; dalyvė taiko atitinkamą specialią komercinę palūkanų atskaitos normą (SCIRR). Jei nustatytas SCIRR įsipareigojimas pradžioje apsiriboja maksimaliu laikotarpiu, neviršijančiu penkiolikos metų, pradedant paskyrimo atlikti užsakymą pagal sutartį diena, visa oficiali parama likusiam paskolos laikotarpiui taip pat apsiriboja garantijomis ar palūkanų normų subsidijomis, taikant atitinkamą termino pratęsimo metu vyraujančią SCIRR.

   b) Jei oficiali parama teikiama įrengimams, skirtiems iš dalies aprūpinti atominę elektrinę, už kurios atidavimą eksploatuoti tiekėjas nėra atsakingas, minimali palūkanų norma yra SCIRR pagal šio Sektorinio susitarimo 3 straipsnį. Pasirinktinai dalyvė gali pasiūlyti aktualią CIRR pagal Susitarimo 16 straipsnį, bet tik tada, kai maksimalus laikotarpis nuo paskyrimo atlikti užsakymą pagal sutartį dienos iki paskutinio grąžinimo dienos neviršija dešimties metų.

5. **SCIRR nustatymas**

   SCIRR nustatoma kaip nekintama septyniasdešimt penkių bazės taškų marža virš konkrečiai valiutai taikomos CIRR, bet išimtis yra 40 bazės taškų marža Japonijos jenai. Toms valiutoms, kurioms nustatyta daugiau kaip viena CIRR pagal Susitarimo 16 straipsnio b dalies pirmą įtrauką, nustatant SCIRR taikoma ilgiausio termino CIRR.

▼B

6. **Vietinės išlaidos ir palūkanų kapitalizavimas**

Susitarimo 25 straipsnio nuostatos netaikomos, jei oficiali finansavimo parama teikiama remiantis SCIRR. Oficiali finansavimo parama, teikiama kitomis nei SCIRR palūkanų normomis vietinėms išlaidoms ir palūkanų, susikaupusių iki pradžios, kapitalizavimui, kartu paėmus neturi dengti sumos, viršijančios 15 procentų eksporto vertės.

7. **Oficiali parama branduoliniam kurui**

a) Maksimalus grąžinimo terminas pradiniam kuro kroviniui neturi viršyti ketverių metų nuo pristatymo. Dalyvė, teikianti oficialią finansavimo paramą pradiniam kuro kroviniui, taiko minimalias palūkanų normas; ta dalyvė taiko aktualią CIRR. Pradinį kuro krovinį sudaro ne daugiau kaip pradžioje įrengta branduolinė aktyvioji zona ir du paskesni pakartotini kroviniai, kurie abu sudaro iki dviejų branduolinės aktyviosios zonos trečdalių.

b) Maksimalus grąžinimo terminas už paskesnius pakartotinius branduolinio kuro krovinius yra šeši mėnesiai. Jei išimtinėmis aplinkybėmis laikoma, kad yra tinkami ilgesni terminai, jokiu būdu neviršijantys dvejų metų, taikoma 47 straipsnyje nustatyta tvarka. Dalyvė, teikianti oficialią finansavimo paramą paskesniam pakartotiniam branduolinio kuro kroviniui, taiko minimalias palūkanų normas; ta dalyvė taiko aktualią CIRR.

c) Oficiali parama atskiram urano sodrinimo paslaugų teikimui neteikiama sąlygomis, kurios yra palankesnės už taikomas branduoliniam kurui.

d) Pakartotinis apdorojimas ir panaudoto kuro tvarkymas (įskaitant atliekų šalinimą) apmokamas grynaisiais pinigais.

e) Dalyvės netiekia nemokamo branduolinio kuro ar paslaugų.

8. **Pagalba**

Dalyvės neteikia paramos pagalbai, nebent pagalba būtų nesąlygotųjų subsidijų pavidalu.

III SKYRIUS

VEIKIMO BŪDAS

9. **Išankstinės konsultacijos**

Pripažindamos privalumus, kurie gali atsirasti, jei galima pasiekti bendrą požiūrį į sąlygas atominei elektrinei, dalyvės susitaria rengti išankstines konsultacijas visais atvejais, kai ketinama teikti oficialią paramą.

10. **Išankstinis pranešimas**

a) Dalyvė, kuri inicijuoja išankstines konsultacijas, apie tai praneša visoms kitoms dalyvėms bent jau likus dešimčiai dienų iki priimant galutinį sprendimą dėl sąlygų, kurias ji ketina remti, konkrečiai, *inter alia*, pateikdama tokias detales:

— grynųjų pinigų mokėjimus,

— grąžinimo terminą (įskaitant kredito pradžią, įmokų dažnumą grąžinant pagrindinę sumą, ir ar šių įmokų sumos bus lygios),

— sutarties valiutą ir vertės reitingą pagal IV priedo 7 straipsnį,

— palūkanų normą,

— paramą vietinėms išlaidoms, įskaitant visą vietinių išlaidų sumą, išreikštą eksporto sutarties vertės procentine dalimi, mokėjimo sąlygas, paramos, kuri turi būti teikiama, pobūdį,

— projekto dalį, kuri turi būti finansuojama, prireikus pateikiant atskirą informaciją apie pradinį kuro krovinį,

— visą kitą aktualią informaciją, įskaitant nuorodas į susijusius atvejus.

b) Kitos dalyvės nepriima galutinio sprendimo dėl sąlygų, kurias jos rems per dešimties dienų laikotarpį, nurodytą ankstesniame a punkte, bet per penkias dienas keičiasi informacija su visomis kitomis dalyvėmis konsultuodamosi dėl tinkamų kredito sąlygų sandoriui, siekdamos bendro požiūrio į tokias sąlygas.

c) Jei jos nepasiekia bendro požiūrio tokiomis priemonėmis per dešimties dienų laikotarpį nuo pradinio pranešimo gavimo dienos, galutinis kiekvienos dalyvės sprendimas konsultacijose uždelsiamas dar dešimt dienų, per kurias privačiose konsultacijose toliau stengiamasi pasiekti bendrą požiūrį.

▼B

III PRIEDAS

SEKTORINIS SUSITARIMAS DĖL EKSPORTO KREDITAVIMO CIVILINIAMS ORLAIVIAMS

I DALIS

NAUJI DIDELI ORLAIVIAI IR TOKIŲ ORLAIVIŲ VARIKLIAI

I SKYRIUS

TAIKYMO SRITIS

1. **Taikymo būdas ir sritis**

Sektorinio susitarimo, papildančio Susitarimą, 1 dalyje nustatytos ypatingos rekomendacijos, taikomos oficialiai remiamiems eksporto kreditams, susijusiems su naujų didelių civilinių orlaivių, išvardytų I priede, ir tokiuose orlaiviuose įrengtų variklių pardavimu ar nuoma. 1 skyriaus sąlygos taip pat taikomos varikliams ir atsarginėms dalims, kurios laikomos pradinio orlaivio užsakymo dalimi pagal šio Sektorinio susitarimo 3 dalies 29 straipsnio nuostatas. Jos netaikomos skrydžių treniruokliams, kuriems taikomos Susitarimo sąlygos.

2. **Tikslas**

Šios Sektorinio susitarimo dalies tikslas yra pasiekti proporcingą pusiausvyrą, kuri visose rinkose:

— išlygina konkurencines finansines sąlygas tarp dalyvių,

— neutralizuoja finansus tarp dalyvių kaip veiksnį renkantis iš konkuruojančių orlaivių, ir

— išvengia konkurencijos iškraipymų.

II SKYRIUS

EKSPORTO KREDITAVIMO IR PAGALBOS NUOSTATOS

3. **Grynųjų pinigų mokėjimai**

a) Dalyvės reikalauja minimalaus 15 procentų grynųjų pinigų mokėjimo nuo visos orlaivio kainos, kurią sudaro karkaso, visų įrengtų ir atsarginių variklių bei atsarginių dalių kaina, taip, kaip nurodyta šio Sektorinio susitarimo 3 dalies 29 straipsnyje.

b) Oficiali parama tokiems grynųjų pinigų mokėjimams gali būti teikiama tik draudimo ir garantijų, t. y. grynojo draudimo nuo įprastų rizikų iki kredito suteikimo, pavidalu.

4. **Maksimalus grąžinimo terminas**

Maksimalus grąžinimo terminas yra dvylika metų.

5. **Tinkamos valiutos**

Oficialiai finansavimo paramai tinkamos valiutos, kaip nustatyta Susitarimo įžangoje, yra JAV doleris, Vokietijos markė, Prancūzijos frankas, Jungtinės Karalystės svaras, euras ir Olandijos guldenas.

6. **Minimalios palūkanų normos**

a) Dalyvė, teikianti oficialią finansavimo paramą, kuri negali viršyti 85 procentų prieš tai 3 straipsnio a punkte nurodytos visos orlaivio kainos, taiko tokias minimalias palūkanų normas daugiausia iki 62,5 procentų visos orlaivio kainos:

— grąžinimo terminams iki dešimties metų imtinai – TB10 + 120 bazės taškų,

— grąžinimo terminams nuo dešimties iki dvylikos metų – TB10 + 175 bazės taškai,

— kur TB10 – tai dešimties metų Vyriausybės obligacijų palūkanų norma atitinkamai valiutai, išskyrus pastovaus termino obligacijas eurais, kai imamas dviejų praėjusių kalendorinių savaičių vidurkis. Euro atveju TB10 – tai ilgalaikių ekiu obligacijų palūkanų norma, skelbiama Liuksemburgo vertybinių popierių biržos ilgalaikių obligacijų serijoje, imant dviejų praėjusių kalendorinių savaičių vidurkį, atėmus 20 bazės taškų. Visoms valiutoms taikoma prieš tai nurodyta marža.

▼B

b) Maksimali procentinė visos orlaivio kainos dalis, kurią galima finansuoti už nekintamąsias minimalias palūkanų normas, nurodytas ankstesniame a punkte, apsiriboja 62,5 procento, jei paskolos grąžinimas išdėstomas per visą finansavimo laikotarpį, ir 42,5 procento, jei paskolos grąžinimas išdėstomas per vėlesnį mokėjimo terminą. Dalyvės laisvai pasirenka vieną iš grąžinimo būdų, bet taiko aukščiausią tam būdui nustatytą ribą. Tokią išmokėjimo dalį siūlanti dalyvė kitoms dalyvėms praneša sumą, palūkanų normą, palūkanų normos nustatymo dieną, palūkanų normos galiojimo laikotarpį ir grąžinimo būdą. Dalyvės patikslina abi aukščiausias ribas kiekvieno patikslinimo metu pagal 17 straipsnį, kad ištirtų, ar viena riba teikia daugiau privalumų negu antroji, atsižvelgiant į palankesnės ribos pakeitimą, kad būtų lygesnė pusiausvyra.

c) Priklausomai nuo 85 procentų prieš tai a punkte nurodytos ribos,

1) dalyvės gali teikti papildomą oficialią finansavimo paramą būdu, palyginamu su Privačios eksporto finansavimo korporacijos (PEFCO) teikiama parama. Kitoms dalyvėms reguliariai teikiama dviejų savaičių informacija apie PEFCO skolinimosi kaštus ir skolinimo palūkanų normas, išskyrus oficialių garantijų mokesčius, taikomas finansavimui su nekintamosiomis palūkanomis, kuris skirtas skubiems išmokėjimams per keletą dienų, sutartiniams pasiūlymams ir kainų pasiūlymams. Tokią išmokėjimo dalį siūlanti dalyvė kitoms dalyvėms praneša sumą, palūkanų normą, palūkanų normos nustatymo dieną, palūkanų normos galiojimo laikotarpį ir grąžinimo būdą. Dalyvė, suderinanti tokį kitos dalyvės pasiūlytą finansavimą, prisiderina prie visų jo terminų ir sąlygų, išskyrus įsipareigojimų pasiūlymų galiojimo laikotarpį, nustatytą 8 straipsnyje toliau;

2) praneštas palūkanų normas taiko visos dalyvės tol, kol dvidešimt keturių mėnesių išmokėjimo palūkanų norma neviršija TB10 225 bazės taškais. Jei dvidešimt keturių mėnesių norma viršija 225 bazės taškus, dalyvės laisvai taiko 225 bazės taškų normą dvidešimt keturių mėnesių išmokėjimui ir visas atitinkamas normas ir nedelsdamos konsultuojasi, siekdamos surasti nuolatinį sprendimą.

d) Minimalios palūkanų normos apima kredito draudimo įmoką ir garantijos mokesčius. Tačiau į palūkanų normą neįeina įsipareigojimo ir valdymo mokesčiai.

7. **Palūkanų normos pakeitimai**

Ankstesniame 6 straipsnyje nustatytos minimalios palūkanų normos patikslinamos kas dvi savaites. Jei atitinkamos valiutos pastovaus termino Vyriausybės obligacijų palūkanų normos vidurkis arba ilgalaikių euroobligacijų palūkanų norma skiriasi 10 ar daugiau bazės taškų bet kurio dviejų savaičių laikotarpio pabaigoje, tokios minimalios palūkanų normos keičiamos tuo pačiu prieš tai nurodytu bazės taškų skirtumu, o perskaičiuota norma suapvalinama iki artimiausių 5 bazės taškų.

8. **Eksporto kreditavimo/palūkanų normų pasiūlymų galiojimo laikotarpis**

Minimalių palūkanų normų pasiūlymų, nustatytų pagal 6 straipsnį, trukmė neviršija trijų mėnesių.

9. **Palūkanų normų pasiūlymų nustatymas ir palūkanų normų pasirinkimas**

a) Dalyvės gali teikti oficialią finansavimo paramą pagal ankstesnius 6 ir 7 straipsnius už palūkanų normą, taikomą tą dieną, kai pateikiamas palūkanų normos pasiūlymas atitinkamam orlaiviui, bet tik tada, kai pasiūlymas priimamas per jo galiojimo laikotarpį pagal 8 straipsnį. Jei palūkanų normos pasiūlymas taip nepriimamas, kitus palūkanų normos pasiūlymus galima pateikti iki atitinkamo orlaivio pristatymo dienos, bet ne vėliau kaip tą dieną.

b) Palūkanų normos pasiūlymas gali būti priimtas ir palūkanų norma pasirinkta bet kuriuo metu tarp sutarties pasirašymo ir atitinkamo orlaivio pristatymo dienos. Kredito gavėjo pasirinkta palūkanų norma yra neatšaukiama.

10. **Grynojo draudimo parama**

Dalyvės gali teikti oficialią paramą tik garantijų ar draudimo pavidalu, t. y. kaip grynąjį draudimą, taikant prieš tai 6 straipsnio a punkte nurodytą 85 procentų ribą. Tokią paramą teikianti dalyvė kitoms dalyvėms praneša sumą, terminą, grąžinimo valiutą ir būdą bei palūkanų normą.

11. **Konkurencijos gairė**

Oficialiai remiamos konkurencijos atveju, orlaiviams, įtrauktiems į šio Sektorinio susitarimo 1 priedo didelių civilinių orlaivių sąrašą ir konkuruojantiems su kitais orlaiviais, gali būti taikomi tie patys kredito terminai ir sąlygos.

▼B

12. **Grąžinimo rizikos garantija**

Dalyvės gali nuspręsti dėl garantijos, kurią jos laiko priimtina apsaugoti grąžinimo riziką, nepriklausomai nuo kitų dalyvių. Tačiau jos susitaria teikti išsamią informaciją apie tokią garantiją, jei to reikalauja kitos dalyvės arba jei tai laikoma reikalinga.

13. **Modelio pakeitimai**

Dalyvės susitaria, kad jei pateikiamas arba pasirašomas nekintamųjų palūkanų normos pasiūlymas dėl kurio nors orlaivio tipo, jame esančios sąlygos negali būti perduotos kitam tipui, kurio modelis žymimas skirtingai.

14. **Nuoma**

Dalyvės gali kitomis Sektorinio susitarimo 1 dalies sąlygomis teikti paramą finansinei nuomai tuo pačiu pagrindu, kaip ir pardavimo sutarčiai.

15. **Pagalba**

Dalyvės neremia pagalbos, nebent ji būtų teikiama nesąlygotųjų subsidijų pavidalu. Tačiau dalyvės palankiai apsvarsto visus prašymus dėl bendrosios linijos sąlygotajai pagalbai humanitariniais tikslais.

III SKYRIUS

VEIKIMO BŪDAS

16. **Išankstiniai pranešimai, suderinimas ir keitimasis informacija**

Susitarime nustatyta išankstinių pranešimų, suderinimo ir keitimosi informacija tvarka taikoma šiai Sektorinio susitarimo daliai. Be to, dalyvės gali prašyti konsultacijos, jei yra priežasties manyti, kad kita dalyvė siūlo oficialiai remiamą kreditą terminais ir sąlygomis, neatitinkančiomis Sektorinio susitarimo. Konsultacija surengiama per dešimt dienų, bet kitais atžvilgiais laikomasi Susitarimo 69 straipsnyje nustatytos tvarkos.

17. **Patikslinimas**

Dalyvės kiekvienais metais patikslina šio Sektorinio susitarimo tvarką ir nuostatas, kad priartintų jas prie rinkos sąlygų. Tačiau jei rinkos sąlygos ar įprasta finansavimo tvarka gerokai pasikeičia, patikslinimo galima prašyti bet kuriuo metu.

2 DALIS

VISI NAUJI ORLAIVIAI, IŠSKYRUS DIDELIUS ORLAIVIUS

IV SKYRIUS

TAIKYMO SRITIS

18. **Taikymo būdas ir tvarka**

Susitarimą papildančio Sektorinio susitarimo 2 dalis nustato ypatingas rekomendacijas, taikomas oficialiai remiamam eksporto kreditavimui parduodant ar nuomojant naujus orlaivius, kuriems netaikoma šio Sektorinio susitarimo 1 dalis. Ji netaikoma orlaiviams su oro pagalve ar skrydžių treniruokliams, kuriems taikomos Susitarimo sąlygos.

19. **Palankiausios sąlygos**

Šio skyriaus nuostatos rodo palankiausias sąlygas, kurias dalyvės gali pasiūlyti teikdamos oficialią paramą. Tačiau dalyvės toliau laikosi įprastų rinkos sąlygų skirtingiems lėktuvų tipams ir daro viską, ką gali, kad šios sąlygos nebūtų pažeistos.

20. **Orlaivių kategorijos**

Dalyvės susitaria, kad orlaiviai yra skirstomi į šias kategorijas:

— **A kategorija:** turbinomis varomi orlaiviai, įskaitant sraigtasparnius (pvz., turboreaktyviniai, turbosraigtiniai ir turboventiliatoriniai orlaiviai), kuriuose paprastai yra nuo trisdešimt iki septyniasdešimt vietų,

— **B kategorija:** kiti turbinomis varomi orlaiviai, įskaitant sraigtasparnius,

— **C kategorija:** kiti orlaiviai, įskaitant sraigtasparnius.

Apibūdinantis A ir B kategorijų orlaivių sąrašas pateikiamas I priede.

▼B

V SKYRIUS

EKSPORTO KREDITAVIMO IR PAGALBOS NUOSTATOS

21. **Maksimalus grąžinimo terminas**

Maksimalus grąžinimo terminas kinta priklausomai nuo orlaivių kategorijos, kuri nustatoma pagal ankstesniame 20 straipsnyje apibrėžtus kriterijus:

a) A kategorijos orlaiviams maksimalus grąžinimo terminas yra dešimt metų;

b) B kategorijos orlaiviams maksimalus grąžinimo terminas yra septyneri metai;

c) C kategorijos orlaiviams maksimalus grąžinimo terminas yra penkeri metai.

22. **Minimalios palūkanų normos**

Oficialią finansavimo paramą teikiančios dalyvės taiko minimalias palūkanų normas; dalyvės taiko Susitarimo 15 straipsnyje nustatytą atitinkamą CIRR.

23. **Draudimo įmoka ir garantijų mokesčiai**

Dalyvės neatsisako visos ar dalies draudimo įmokos ar garantijų mokesčių.

24. **Pagalba**

Dalyvės neteikia paramos pagalbai, nebent pagalba teikiama nesąlygotosios subsidijos pavidalu. Tačiau dalyvės palankiai apsvarsto visus prašymus dėl bendrosios linijos sąlygotajai pagalbai humanitariniais tikslais.

VI SKYRIUS

VEIKIMO BŪDAS

25. **Išankstiniai pranešimai, suderinimas ir keitimasis informacija**

Oficialiai remiamos konkurencijos atveju parduodant ar nuomojant orlaivį, orlaiviams, konkuruojantiems su tais, kurie priklauso kitai kategorijai, arba su tais, kuriems taikomos kitos Sektorinio susitarimo dalys, tuo konkrečiu pardavimo ar nuomos atveju taikomi tokie patys kredito terminai ir sąlygos, kaip ir tiems kitiems orlaiviams. Susitarime nustatyta išankstinių pranešimų, suderinimo ir keitimosi informacija tvarka taikoma šiai Sektorinio susitarimo daliai. Be to, dalyvės gali prašyti konsultacijos, jei yra priežasties manyti, kad kita dalyvė siūlo oficialiai remiamą kreditą terminais ir sąlygomis, neatitinkančiomis Sektorinio susitarimo. Konsultacija surengiama per dešimt dienų, bet kitais atžvilgiais laikomasi Susitarimo 69 straipsnyje nustatytos tvarkos.

26. **Patikslinimas**

Dalyvės kiekvienais metais patikslina šio Sektorinio susitarimo tvarką ir nuostatas, kad priartintų jas prie rinkos sąlygų. Tačiau jei rinkos sąlygos ar įprasta finansavimo tvarka gerokai pasikeičia, patikslinimo galima prašyti bet kuriuo metu.

3 DALIS

NAUDOTI ORLAIVIAI, ATSARGINIAI VARIKLIAI, PRIEŽIŪROS IR APTARNAVIMO SUTARTYS

VII SKYRIUS

TAIKYMO SRITIS

27. **Taikymo būdas ir sritis**

Susitarimą papildančio Sektorinio susitarimo 3 dalis nustato ypatingas rekomendacijas, taikomas oficialiai remiamiems eksporto kreditams, susijusiems su naudotų orlaivių pardavimu ar nuoma, taip pat su atsarginių variklių ir atsarginių dalių pardavimu ar nuoma, priežiūros ir aptarnavimo sutartimis kartu su naujais ir naudotais orlaiviais. Ji netaikoma orlaiviams su oro pagalve ar skrydžių treniruokliams, kuriems taikomos Susitarimo sąlygos. Taikomos atitinkamos Sektorinio susitarimo 1 ir 2 dalių nuostatos, išskyrus toliau nurodytus atvejus.

▼B

28. **Naudoti orlaiviai**

Dalyvės neremia kredito terminų, palankesnių už tuos, kurie nustatyti Sektoriniame susitarime naujiems orlaiviams. Naudotiems orlaiviams taikomos šios konkrečios taisyklės.

a)

Orlaivio amžius (metų skaičius)	Įprastas maksimalus grąžinimo terminas			
	Dideli orlaiviai	A kategorija	B kategorija	C kategorija
1	10	8	6	5
2	9	7	6	5
3	8	6	5	4
4	7	6	5	4
5–10	6	6	5	4
Daugiau kaip 10	5	5	4	3

Šie terminai patikslinami, jei pakeičiami maksimalūs grąžinimo terminai naujiems lėktuvams.

b) Oficialią paramą teikiančios dalyvės taiko minimalias palūkanų normas; dalyvės taiko Susitarimo 15 straipsnyje nustatytą atitinkamą CIRR.

29. **Atsarginiai varikliai ir atsarginės dalys**

a) Šiuos dalykus, jei jie laikomi originalaus orlaivio dalimi, galima finansuoti tomis pačiomis sąlygomis, kurios taikomos orlaiviams. Tačiau tokiais atvejais dalyvės taip pat atsižvelgia į kiekvieno orlaivių tipo parko dydį, įskaitant įsigyjamus orlaivius, orlaivius, kurie jau yra galutinai sutarto užsakymo dalykas arba kurie jau įsigyti, tokiu pagrindu:

— pirmiesiems penkiems tipo orlaiviams parke: 15 procentų orlaivio kainos, t. y. karkaso ir įrengtų variklių kainos,

— šeštam ir kitiems tipo orlaiviams parke: 10 procentų orlaivio kainos, t. y. karkaso ir įrengtų variklių kainos.

b) Jei šie dalykai neužsakomi su orlaiviu, maksimalūs grąžinimo terminai yra penkeri metai naujiems atsarginiams varikliams ir dveji metai kitoms atsarginėms dalims.

c) Nepaisant ankstesnio b punkto, naujiems didelių orlaivių atsarginiams varikliams dalyvės gali viršyti maksimalų penkerių metų grąžinimo terminą iki trejų metų:

— jei minimali sandorio sutarties vertė didesnė kaip 20 milijonų USD,

— arba įeina mažiausiai keturi nauji atsarginiai varikliai.

Sutarties vertė patikslinama kas dveji metai ir atitinkamai keičiama kylant kainoms.

d) Dalyvės pasilieka teisę keisti savo tvarką ir prisiderinti prie konkuruojančių dalyvių tvarkos dėl pirmojo pagrindinės kredito dalies, susijusios su atsarginiais varikliais ir atsarginėm dalim, grąžinimo laiko.

30. **Priežiūros ir aptarnavimo sutartys**

Dalyvės gali pasiūlyti oficialią finansavimo paramą, kurios grąžinimo terminas yra iki dvejų metų, priežiūros ir aptarnavimo sutartims.

VIII SKYRIUS

VEIKIMO BŪDAS

31. **Išankstiniai pranešimai, suderinimas ir keitimasis informacija**

Susitarime nustatyta išankstinių pranešimų, suderinimo ir keitimosi informacija tvarka taikoma šiai Sektorinio susitarimo daliai. Be to, dalyvės gali prašyti konsultacijos, jei yra priežasties manyti, kad kita dalyvė siūlo oficialiai remiamą kreditą sąlygomis, neatitinkančiomis Sektorinio susitarimo. Konsultacija surengiama per dešimt dienų, bet kitais atžvilgiais laikomasi Susitarimo 69 straipsnyje nustatytos tvarkos.

▼B

32. **Patikslinimas**

Dalyvės kiekvienais metais patikslina šio Sektorinio susitarimo tvarką ir nuostatas, kad priartintų jas prie rinkos sąlygų. Tačiau jei rinkos sąlygos ar įprasta finansavimo tvarka gerokai pasikeičia, patikslinti galima prašyti bet kuriuo metu.

▼B

Priedas

APIBŪDINANTIS SĄRAŠAS

Visiems kitiems panašiems orlaiviams, kurie gali pasirodyti ateityje, taikomas šis Sektorinis susitarimas, ir jie su laiku įtraukiami į atitinkamą sąrašą. Šie sąrašai nėra galutiniai ir tik rodo orlaivių, kuriuos reikia įtraukti į skirtingas kategorijas, tipą, jei dėl to galėtų kilti abejonių.

Dideli civiliniai orlaiviai

Gamintojas	*Žyminys*
Airbus	A 300
Airbus	A 310
Airbus	A 319
Airbus	A 320
Airbus	A 321
Airbus	A 330
Airbus	A 340
Boeing	B 737
Boeing	B 747
Boeing	B 757
Boeing	B 767
Boeing	B 777
Boeing	707, 727
British Aerospace	RJ70
British Aerospace	RJ85
British Aerospace	RJ100
British Aerospace	RJ115
British Aerospace	BAe146
Fokker	F 70
Fokker	F 100
Lockheed	L-100
McDonnell Douglas	MD-80 serija
McDonnell Douglas	MD-90 serija
McDonnell Douglas	MD-11
McDonnell Douglas	DC-10
McDonnell Douglas	DC-9
Lockheed	L-1011
Ramaero	1.11-495

▼B

A kategorijos orlaiviai

Turbinomis varomi orlaiviai, įskaitant sraigtasparnius (pvz., turboreaktyviniai, turbosraigtiniai ir turboventiliatoriniai orlaiviai), kuriuose paprastai yra nuo trisdešimt iki septyniasdešimt vietų. Jei kuriamas naujas daugiau kaip septyniasdešimties vietų turbinomis varomas lėktuvas, paprašius yra rengiamos skubios konsultacijos, siekiant susitarti dėl tokio orlaivio priskyrimo šiai kategorijai arba šio Sektorinio susitarimo 1 daliai, atsižvelgiant į konkurencinę situaciją.

Gamintojas	*Žyminys*
Aeritalia	G 222
Aeritalia/Aérospatiale	ATR 42
Aeritalia/Aérospatiale	ATR 72
Aérospatiale/MBB	C 160 Transall
De Havilland	Dash 8
De Havilland	Dash 8-100
De Havilland	Dash 8-200
De Havilland	Dash 8-300
Boeing Vertol	234 Chinook
Broman (JAV)	BR 2000
British Aerospace	BAe ATP
British Aerospace	BAe 748
British Aerospace	BAe Jetstream 41
British Aerospace	BAe Jetstream 61
Canadair	CL 215T
Canadair	CL 415
Canadair	RJ
Casa	CN235
Dornier	DO 328
EH Industries	EH-101
Embraer	EMB 120 Brasilia
Embraer	EMB 145
Fokker	F 50
Fokker	F 27
Fokker	F 28
Gulfstream America	Gulfstream I-4
LET	610
Saab	SF 340
Saab	2000
Short	SD 3-30
Short	SD 3-60
Short	Sherpa
ir t. t.	

▼B

B kategorijos orlaiviai

Kiti turbinomis varomi orlaiviai, įskaitant sraigtasparnius

Gamintojas	*Žyminys*
Aérospatiale	AS 332
Agusta	A 109, A 119
Beech	1900
Beech	Super King Air 300
Beech	Starship 1
Bell Helicopter	206B
Bell Helicopter	206L
Bell Helicopter	212
Bell Helicopter	230
Bell Helicopter	412
Bell Helicopter	430
Bell Helicopter	214
Bombardier/Canadair	Global Express
British Aerospace	BAe Jetstream 31
British Aerospace	BAe 125
British Aerospace	BAe 1000
British Aerospace	BAe Jetstream Super 31
Beech Aircraft Corpn d/b/a Raytheon Aircraft Co.	Hawker 1000
Beech Aircraft Corpn d/b/a Raytheon Aircraft Co.	Hawker 800
Beech Aircraft Corpn d/b/a Raytheon Aircraft Co.	Kign Air 350
Beech Aircraft Corpn d/b/a Raytheon Aircraft Co.	Beechjet 400 serija
Beech Aircraft Corpn d/b/a Raytheon Aircraft Co.	Starship 2000A
Bell	B 407
Canadair	Challenger 601-3A
Canadair	Challenger 601-3R
Canadair	Challenger 604
Casa	C 212-200
Casa	C 212-300
Cessna	Citation
Cessna	441 Conquest III ir Caravan 208 serijos
Claudius Dornier	CD2
Dassault Breguet	Falcon
Dornier	D0 228-200
Embraer	EMB 110 P2
Embraer/FAMA	CBA 123
Eurocopter	AS 350, AS 355, EB 120, AS 365, EB 135
Eurocopter	B0105LS
Fairchild	Merlin/300
Fairchild	Metro 25
Fairchild	Metro III V
Fairchild	Metro III
Fairchild	Metro III A
Fairchild	Merlin IVC-41
Gulfstream America	Gulfstream II, III, IV ir V
IAI	Astra SP ir SPX
IAI	Arava 101 B
Learjet	31A, 35A, 45 ir 60 serijos
MBB	BK 117 C
MBB	BO 105 CBS
McDonnell Helicopter System	MD 902, MD 520, MD 600
Mitsubishi	Mu2 Marquise
Piaggio	P 180
Pilatus Britten-Norman	BN2T Islander
Piper	400 LS
Piper	T 1040
Piper	PA-42-100 (Cheyenne 400)
Piper	PA-42-720 (Cheyenne III A)
Piper	Cheyenne II
Reims	Cessna-Caravan II
SIAI-Marchetti	SF 600 Canguro
Short	Tucano
Westland	W 30
ir t. t.	

▼B

IV PRIEDAS

TIPINĖ PRANEŠIMŲ FORMA

Informacija, kurią reikia įtraukti į kiekvieną pranešimą:

1. Institucijos/įstaigos, atsakingos už pranešimus pagal Susitarimą, pavadinimas.

2. Identifikacinis numeris (šalies nuoroda, serijinis numeris, metai).

3. Susitarimo straipsnis, pagal kurį ta institucija/įstaiga praneša apie:

47 straipsnis	išlygą 27 straipsniui
49 straipsnio a dalies 1 punktas	„ilgalaikį kreditą" I kategorijos šaliai
49 straipsnio a dalies 2 punktas	„nenormalią" mokėjimo tvarką
49 straipsnio a dalies 3 punktas	„ilgalaikį kreditą" įprastinei atominei elektrinei
49 straipsnio a dalies 4 punktas	„ilgesnį" kreditą laivams
50 straipsnio pirma įtrauka	vienodą išlygos suderinimą
50 straipsnio antra įtrauka	nevienodą išlygos suderinimą
51 straipsnio pirma įtrauka	vienodą leistinos išimties suderinimą
51 straipsnio antra įtrauka	nevienodą leistinos išimties suderinimą
53 straipsnis	suderinimo sąlygas, pasiūlytas šalies, kuri nėra dalyvė
54 straipsnis	išlygą 40 straipsniui
55 ir 56 straipsniai	pagalbos finansavimą, lengvatų dalį/subsidijos dalį, mažesnę kaip 50/80 procentų
55 ir 56 straipsniai	sąlygotąją pagalbą, 50/80 procentų ar didesnę lengvatų dalį
60 straipsnis	sandorio, apie kurį pranešta pagal 55 straipsnį, suderinimą
60 straipsnio pirma įtrauka	vienodą išankstinio įsipareigojimo dėl sąlygotosios pagalbos suderinimą
60 straipsnio antra įtrauka	suderinimą kitomis išankstinio įsipareigojimo dėl sąlygotosios pagalbos priemonėmis
II priedas	pagal Sektorinį susitarimą dėl eksporto kreditavimo atominėms elektrinėms, arba
III priedas	pagal Sektorinį susitarimą dėl civilinių orlaivių.

4. Pirkėjo/kredito gavėjo šalis.

5. Pirkėjo/kredito gavėjo pavadinimas, vieta ir statusas (valstybinis/privatus).

6. Projekto/prekių, kurios turi būti eksportuojamos, pobūdis; projekto vieta; jei aktualu, konkurso pabaigos diena; kredito linijos galiojimo pabaigos diena.

7. Sutartinė vertė; kredito ar kredito linijos vertė; eksportuotojo nacionalinės dalies vertė; minimali sutartinė kredito linijos vertė.

   Šios vertės išreiškiamos taip:

   — tiksli kredito linijos suma išreikštąja valiuta,

   — atskiro projekto ar sutarties vertė pagal vertės reitingus, atitinkančius tokią specialiųjų skolinimo teisių (SST) skalę:

I kategorija:	iki 1 000 000 SST
II kategorija:	nuo 1 000 000 iki 2 000 000 SST
III kategorija:	nuo 2 000 000 iki 3 000 000 SST
IV kategorija:	nuo 3 000 000 iki 5 000 000 SST
V kategorija:	nuo 5 000 000 iki 7 000 000 SST
VI kategorija:	nuo 7 000 000 iki 1 0 000 000 SST
VII kategorija:	nuo 1 0 000 000 iki 2 0 000 000 SST
VIII kategorija:	nuo 2 0 000 000 iki 4 0 000 000 SST

▼B

IX kategorija:	nuo 4 0 000 000 iki 8 0 000 000 SST
X kategorija:	nuo 8 0 000 000 iki 12 0 000 000 SST
XI kategorija:	nuo 12 0 000 000 iki 16 0 000 000 SST
XII kategorija:	nuo 16 0 000 000 iki 20 0 000 000 SST
XIII kategorija:	nuo 20 0 000 000 iki 24 0 000 000 SST
XIV kategorija:	nuo 24 0 000 000 iki 28 0 000 000 SST
XV kategorija:	daugiau kaip 28 0 000 000 SST (*)

(*) Rodo faktinį lygį 4 0 000 000 SST kartotinių viduje.

Taikant šią skalę, prašome nurodyti sutarties valiutą.

8. Kredito sąlygos, kurias pranešanti organizacija ketina remti (arba parėmė):
   - — grynųjų pinigų mokėjimai,
   - — grąžinimo terminas (įskaitant kredito pradžią, mokėjimo dalių dažnumą grąžinant pagrindinę kredito sumą ir ar šių dalių sumos bus lygios),
   - — palūkanų norma,
   - — parama vietinėms išlaidoms (įskaitant visą vietinių išlaidų, išreikštų kaip procentinė visos eksportuojamų prekių ir paslaugų vertės dalis, sumą, grąžinimo terminus ir paramos, kuri bus teikiama, pobūdį).
9. Visa kita aktuali informacija, įskaitant nuorodas į susijusius atvejus, ir prireikus:
   - — suderinimo (nurodyti suderinto pranešimo identifikacinį numerį ar kitas nuorodas) ar ilgalaikių kreditų suteikimo I kategorijos šalims ar įprastinėms jėgainėms ir t. t. pateisinimas,
   - — bendra sąlygotosios ir iš dalies nesąlygotosios pagalbos finansavimo lengvatų dalis, apskaičiuojama pagal 38 straipsnį, ir diskonto norma, taikoma skaičiuojant lengvatų dalį,
   - — grynųjų pinigų mokėjimų traktavimas skaičiuojant lengvatų dalį,
   - — parama plėtrai ar mišrus kreditas, ar susietas finansavimas,
   - — kredito linijų naudojimo apribojimai.

▼B

V PRIEDAS

TIPINĖ PRANEŠIMŲ APIE LEISTINAS IŠIMTIS MINIMALIOMS PRIEMOKŲ NORMOMS FORMA

Kiekviename pranešime turi būti tokie punktai:

1. Institucijos/įstaigos, atsakingos už pranešimus pagal Susitarimą, pavadinimas.
2. Identifikacinis numeris (šalies nuoroda, serijinis numeris, metai).
3. Susitarimo straipsnis, pagal kurį ta institucija/įstaiga praneša apie:

   48 straipsnis Leistinas išimtis: išankstinis pranešimas su apsvarstymu

   49 straipsnis Leistinas išimtis: išankstinis pranešimas be apsvarstymo

4. Pirkėjo/kredito gavėjo šalis.
5. Pirkėjo/kredito gavėjo pavadinimas, vieta ir statusas (valstybinis/privatus).
6. Projekto/prekių, kurios turi būti eksportuojamos, pobūdis; projekto vieta; jei aktualu, konkurso pabaigos diena.
7. a) Sutarties vertė

   b) Kredito vertė

   Šios vertės pateikiamos pagal kategoriją atsižvelgiant į tokią specialiųjų skolinimo teisių (SST) skalę:

I kategorija:	iki 1 000 000 SST
II kategorija:	nuo 1 000 000 iki 2 000 000 SST
III kategorija:	nuo 2 000 000 iki 3 000 000 SST
IV kategorija:	nuo 3 000 000 iki 5 000 000 SST
V kategorija:	nuo 5 000 000 iki 7 000 000 SST
VI kategorija:	nuo 7 000 000 iki 1 0 000 000 SST
VII kategorija:	nuo 1 0 000 000 iki 2 0 000 000 SST
VIII kategorija:	nuo 2 0 000 000 iki 4 0 000 000 SST
IX kategorija:	nuo 4 0 000 000 iki 8 0 000 000 SST
X kategorija:	nuo 8 0 000 000 iki 12 0 000 000 SST
XI kategorija:	nuo 12 0 000 000 iki 16 0 000 000 SST
XII kategorija:	nuo 16 0 000 000 iki 20 0 000 000 SST
XIII kategorija:	nuo 20 0 000 000 iki 24 0 000 000 SST
XIV kategorija:	nuo 24 0 000 000 iki 28 0 000 000 SST
XV kategorija:	daugiau kaip 28 0 000 000 SST (*)

   (*) Rodo faktinį lygį 4 0 000 000 SST kartotinių viduje.

   Taikant šią skalę, prašome nurodyti sutarties valiutą.

   c) Kredito terminai (įskaitant išmokėjimo laikotarpio trukmę).
8. a) Siūloma priemokos norma (atlikus pakeitimus dėl susijusių sąlygų)

   b) OECD priemokų norma (atlikus pakeitimus dėl susijusių sąlygų)

   c) Faktinė OECD priemokų normai taikoma nuolaida (procentais), atlikus pakeitimus dėl susijusių sąlygų
9. Išsamus paaiškinimas, kokia šalies kredito rizika atskirame sandoryje yra perkelta/pašalinta ar apribota/neįtraukta, taip pat paaiškinimas, kaip toks šalies kredito rizikos perkėlimas/pašalinimas ar apribojimas/neįtraukimas pateisina taikomą alternatyvią normą ar nuolaidą.
10. Suderinimo atvejais išsami informacija apie dalyvės ar šalies, kuri nėra dalyvė, remiamas suderinamas sąlygas.

▼B

VI PRIEDAS

PLĖTROS KOKYBĖS KONTROLINIS SĄRAŠAS

Pastaraisiais metais DAC parengė keletą kriterijų, skirtų užtikrinti, kad besivystančių šalių projektai, kuriuos visus ar iš dalies finansuoja oficiali parama plėtrai (ODA), prisidėtų prie plėtros. Jie iš esmės išdėstyti:

— DAC projektų vertinimo principuose, 1988 m.,

— DAC pagrindiniuose principuose dėl susieto finansavimo ir sąlygotosios bei iš dalies nesąlygotosios oficialios paramos plėtrai, 1987 m., ir

— Oficialios paramos plėtrai prekių pirkimo tvarkoje, 1986 m.

Projekto atitikimas bendriems pagalbą gaunančios šalies investicijų prioritetams (projekto atranka)

Ar projektas yra investicijų ir valstybės išlaidų programos, jau patvirtintos pagalbą gaunančios šalies centrinės finansinės ir planavimo institucijos, dalis?

(Nurodyti politikos dokumentą, kuriame minimas projektas, pvz., pagalbą gaunančios šalies valstybės investicijų programą).

Ar projektą kartu finansuoja kuri nors tarptautinė plėtros finansavimo institucija?

Ar yra įrodymų, kad projektą svarstė ir atmetė kuri nors tarptautinė plėtros finansavimo institucija ar kita DAC narė dėl to, kad jis nėra plėtros prioritetas?

Jei tai privataus sektoriaus projektas, ar jį patvirtino pagalbą gaunančios šalies Vyriausybė?

Ar projektui taikoma tarpvyriausybinė sutartis, numatanti platesnį pagalbą teikiančios šalies paramos veiklos mastą pagalbą gaunančioje šalyje?

Projekto rengimas ir vertinimas

Ar projektas parengtas, sudarytas ir įvertintas pagal standartus ir kriterijus, kurie didžiąja dalimi atitinka DAC projektų vertinimo principus (PPA)? Atitinkami principai susiję su projekto vertinimu pagal:

a) ekonominius klausimus (PPA 30–38 punktai);

b) techninius klausimus (PPA 22 punktas);

c) finansinius klausimus (PPA 23–29 punktai).

Tuo atveju, jei projektas duoda įplaukų, ypač jei įplaukų duodama konkurencinei rinkai, ar paramos finansavimo lengvatų dalis perduota galutiniam lėšų naudotojui? (PPA 25 punktas).

a) Institucinis įvertinimas (PPA 40–44 punktai);

b) Socialinė ir pasiskirstymo analizė (PPA 47–57 punktai):

c) Aplinkos apsaugos įvertinimas (PPA 55–57 punktai).

Pirkimų tvarka

Kuris iš toliau pateikiamų pirkimų būdų bus taikomas? (Apibrėžimus žr. ODA geros pirkimų praktikos principuose).

a) Tarptautinis konkursas (III pirkimų principas ir jo 2 priedas: minimalios veiksmingo tarptautinio konkurso sąlygos)

b) Nacionalinis konkursas (IV pirkimų principas)

c) Neoficiali konkurencija ar tiesioginės derybos (V A arba B pirkimų principai)

Ar numatoma tikrinti išteklių kainą ir kokybę (PPA 63 punktas)?

▼B

VII PRIEDAS

ELEKTRONINIS KEITIMASIS INFORMACIJA (EEI)

1. Į EEI įeina tokios dalys:
   - modeliui
     - ataskaitos apie šalies riziką (mokėjimų patirtis)
     - kiekybinės modelio klasifikacijos pakeitimai
     - šalių klasifikacijų sąrašas
     - nesutarimų tarp šalies rizikos ekspertų tvarka
   - priemokos konvergencijai
     - skelbimų lenta
     - pavyzdiniai priemokos skaičiavimai
     - minimalių priemokų normų lentelė
   - susijusioms sąlygoms
     - informacijos faktų lentelės (pagrindinės susijusios sąlygos)
     - produktų klasifikacija
   - finansiniams klausimams
     - skaičiai PFT
   - leistinoms išimtims
     - išankstiniai pranešimai
     - suderinimo pranešimai.

   EEI plėtra yra reikalinga norint padėti kontroliuoti ir patikslinti pagrindinius principus.